

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za boračka pitanja, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 4. sjednici, održanoj dana 07.05.2019.godine, donosi

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Mišljenje Ministarstva za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona broj: 13-02-5852-4/19 od 30.04.2019.godine u vezi Nacrta Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, sa stavom da isti nema izjavu o fiskalnoj procjeni propisa i orijentacionu procjenu opterećenja budžeta Kantona.

II.

Zaključak sa Mišljenjem iz tačke I. upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-02-7724/19
Datum, 07.05.2019. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za boračka pitanja,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

PREMIJER

Mirza Ganić

Broj: 13/02-02-5852-4/19

Zenica, 30.04.2019.godine

U postupku po dopisu Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 01-02-5852-3/19 od 12.04.2019.g., kojim je ovom Ministarstvu dostavljen dopis Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata od 08.04.2019.g., sa priloženim tekstom Nacrta Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, Ministarstvo za boračka pitanja daje

MIŠLJENJE
po Nacrtu Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i
članova njihovih porodica

Dopisom Stručne službe Skupštine Zeničko-dobojskog kantona br. 01-02-5852-2/19 od 08.04.2019.godine, od Vlade Kantona zatraženo je mišljenje o Nacrtu Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, dostavljenom u prilogu akta Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata broj 01-41-1224/19 od 08.04.2019.god., kao obrađivača naznačenog teksta Zakona, sa zahtjevom za dostavu mišljenja po istom u roku od 30 dana.

Dopisom Stručne službe Vlade Kantona, br. 02-1-02-5852-3/19 od 12.04.2019.g., od Ministarstva za boračka pitanja zatražena je dostava naznačenog mišljenja sa prijedlogom zaključka Vlade o prihvatanju istog.

Po uvidu u dostavljeni tekst Nacrta Zakona želimo istaći slijedeće:

S obzirom da Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine FBiH" br. 33/04; 56/05; 70/07, 9/10 i 90/17) svojim odredbama obuhvata i demobilizirane braniocice i članove njihovih porodica, iz odredaba Nacrta nije jasno je li ovo zakon o posebnim pravima ove kategorije ili se njime u potpunosti zamjenjuju odnosno ukidaju odredbe iz naznačenog važećeg federalnog zakona koje regulišu naziv i definiciju ove kategorije ali i prava i pitanja utvrđena novim Zakonom. Ovo pitanje će biti od značaja kod usklađivanja kantonalnih zakona sa novim zakonom – ukoliko istim ne bude izričito navedeno da prestaju važiti odredbe drugog federalnog zakona, onda će samo odredbe novog zakona kojim je na drugi način utvrđeno isto pitanje zamijeniti odredbe važećeg zakona i to samo za demobilizirane braniocice koji ispunjavaju uvjete po istom i izričito navedene članove njihovih porodica, npr. djecu, a za druge demobilizirane braniocice i članove porodice će i dalje važiti odredbe ranijeg zakona.

Primjedbe po članovima Nacrta Zakona:

Član 2.

- Data je drugačija definicija demobiliziranog branioca u odnosu na Federalni Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica (krajnji rok je 22.04.1996.g. a ne 23.12.1996.g. odnosno prestanak neposredne ratne opasnosti, također ne traži se da je demobiliziran rješenjem nadležnog vojnog organa). Da li ovo znači da će i dalje biti na snazi odredbe Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica za demobilizirane braniocice koji ispunjavaju uvjete iz tog zakona i članove njihovih porodica? U tom slučaju će biti nužno naznačiti to u kantonalnim zakonima.
- Također je nejasno obrazloženje ovog člana u kojem stoji da je istim "data definicija ko se smatra demobiliziranim braniocem maloljetnim dobrovoljcem. Ovdje je definisan pojam dobrovoljca s namjerom da se naglasi učešće u odbrani osoba koje nisu bile vojni obveznici (bilo da su maloljetni ili da su bili u godinama kad više nisu bili vojni obveznici), a dali su značajan doprinos u odbrani R BiH samim tim što su se kao takvi stavili u funkciju odbrane." Međutim, sam član to ne sadrži – ne daje definiciju demobiliziranog branioca dobrovoljca već navodi da se istim smatra "i lice koje je maloljetno dobrovoljno stupilo u Oružane snage".

Član 3.

- potrebno definisati redovno školovanje. Također, imajući u vidu praksu sudova u posljednje vrijeme o izjednačavanju vanbračne sa bračnom zajednicom i u pogledu prava iz branilačko-invalidske zaštite, i u tom pogledu je potrebno detaljnije određenje.

Član 4.

- nejasno da li se ovim poglavljem stavlja van snage Poglavlje II Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, pod nazivom "II - Prava demobiliziranih branilaca" (odnosno prava iz tački: 1. novčana naknada za vrijeme nezaposlenosti; 2. prednost pri zapošljavanju pod jednakim uvjetima; 3. prednost pri zakupu i otkupu poslovnog prostora pod jednakim uvjetima; 4. prednost pri upisu u obrazovne ustanove pod jednakim uvjetima; 5. besplatne obavezne udbenike za redovno školovanje; 6. prednost pri dodjeli stipendija i smještaju u đačke i studentske domove; 7. zdravstvena zaštita; 8. prioritetno pravo za rješavanje stambenog pitanja pod jednakim uvjetima; 9. pomoć u slučaju smrti; 10. prednost pri korištenju programa nadležnih zavoda za zapošljavanje; 11. oslobođanje od plaćanja, naknade troškova korištenja građevinskog zemljišta; 12. ostvarivanje penzije pod povoljnijim uvjetima) s obzirom da su ona regulisana ovim novim zakonom ili ona važe i dalje za demobilizirane braniocima iz člana 2. stav (1) važećeg federalnog Zakona o pravima branilaca?

Član 5.

- Ovdje se odredbom jednog federalnog zakona ukazuje na prava regulisana odredbama drugog federalnog zakona, što je nepotrebno. Istovremeno se stavom (2) kantonalni organi nadležni za boračko-invalidsku zaštitu utvrđuju kao obveznici uplate doprinosa za sve slučajeve osiguranja demobiliziranih branilaca, suprotno članu 86. Zakona o zdravstvenom osiguranju koji decidno utvrđuje obveznike uplate doprinosa.

Član 15.

- Nejasno je, s obzirom da član 3. Nacrta kao članove porodice demobiliziranog branioca uzima u obzir samo djecu na redovnom školovanju, kako pravo prednosti pri zapošljavanju primijeniti na njih.
- Za razliku od Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, ovaj član ne sadrži odredbu „pod jednakim uvjetima“ kod prednosti pri zapošljavanju. Međutim, u obrazloženju ovog člana stoji: "Obzirom da se radi o prednosti pod *jednakim uslovima*, podzakonskim aktom će biti neophodno utvrditi koji su to zajednički uslovi koje kandidati trebaju da ispune da bi se moglo realizovati predviđeno pravo." Ne može se provedbenim propisom (također nije naznačeno kojim) utvrditi poseban uvjet za ostvarivanje ove prednosti ako sam zakon predviđa bezuvjetnu prednost. U slučaju donošenja zakona u ovakvom tekstu kantoni će biti dužni brisati odredbu o jednakim uvjetima u svojim zakonima ali samo u dijelu koji se odnosi na demobilizirane braniocima i članove njihovih porodica. Također, ne mogu se propisima organa uprave predviđati uvjeti suprotno odredbama zakona kojim se reguliše zapošljavanje u državnoj službi.

Članovi 16.i 17.

- U tekstu Nacrta je naznačeno da se sredstva za ostvarivanje ovog prava utvrđuju u budžetu Federacije, dok se u obrazloženju istih članova ova obaveza pripisuje kantonima.

Član 36.

- Iako odredba člana govori o "subvencioniranju" troškova, u obrazloženju se navodi "oslobođanje".

Član 52.

- Predviđa visoke novčane kazne odgovornim licima za "uskraćivanje ili ograničavanje prava" po ovom zakonu, te "postupanje suprotno" nizu naznačenih članova zakona, dok je članom 53. utvrđeno da će nadzor u tom smislu vršiti federalne i kantonalne inspekcije. Imajući u vidu već naznačene nejasnoće pojedinih odredbi, odnosno potrebu njihovog jasnijeg određenja, iste je neophodno otkloniti prije donošenja Zakona kako ne bi došlo do situacije različitog tumačenja i shvaćanja smisla odredbi i plaćanja kazni bez namjere kršenja Zakona - ili niza zahtjeva kantonalnim ministarstvima za tumačenja i pomoć u tom smislu.

- U pogledu osiguranja sredstava za provedbu Zakona u obrazloženju Nacrta se navodi: "Prava koja su predviđena da se finansiraju na kantonalnom nivou, u većem broju kantona su obuhvaćena Zakonima o dopunskim pravima i sredstva za realizaciju istih redovno se planiraju kantonalnim budžetima. Na općinskom i gradskom nivou su predviđena subvencioniranja prava demobiliziranih branilaca predviđena ovim Zakonom, a troškove subvencioniranja će snositi kantoni. I ova prava su uglavnom obuhvaćena kantonalnim zakonima o dopunskim pravima." Iz ovog se može pretpostaviti da će kod unošenja u Zakon odredbi o finansiranju biti naznačena obaveza kantona o snošenju troškova općina odnosno gradova. Činjenica je da je u Zeničko-dobojskom kantonu u cilju rješavanja egzistencijalnih potreba branilaca i članova njihovih porodica utvrđen niz prava za koja se osiguravaju sredstva za realizaciju. Međutim, Nacrtom Zakona se za kantone uvodi nova obaveza finansiranja prava na novčanu egzistencijalnu naknadu demobiliziranim braniocima. Prema podacima Službe za zapošljavanje ZDK, na evidenciji nezaposlenih se nalazi 3.173 branioca do 50 godina starosti, 2.106 branilaca od 50 do 57 godina i 2.705 branilaca preko 57 godina, što predstavlja obavezu osiguravanja ove naknade za više od 5.000 demobiliziranih branilaca, odnosno znatno opterećenje budžeta Kantona.

Ministarstvo je po Nacrtu Zakona zatražilo mišljenja kantonalnih udruženja i općinskih službi za branilačko-invalidsku zaštitu. S obzirom na prolongiranje roka za izjašnjenje po Zakonu do 15.05.o.g., Ministarstvo je naknadno zatražilo mišljenja i organa uprave/ustanova i gradonačelnika/načelnika općina sa područja Kantona, a imajući u vidu moguće implikacije na rad i obaveze istih u slučaju usvajanja Zakona u ovakvom tekstu. Zbog kratkoće vremena za provođenje procedure zauzimanja stava Skupštine Kantona, eventualno dostavljena mišljenja istih će biti naknadno dostavljena Skupštini do razmatranja istog materijala.

Stavovi izneseni u do sada dostavljenim odgovorima udruženja i službi (isti su u prilogu ovog Mišljenja i čine njegov sastavni dio) su bili osnova za konačan stav Ministarstva po ovom tekstu Zakona:

U cilju realizacije zaključka Predstavničkog doma Parlamenta FBiH a i rješavanja dijela zahtjeva iznesenih u Nacrtu Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica pozdravljamo i podržavamo sistemsko rješavanje dijela problema sa kojim se ova populacija susreće.

Odredbama Nacrta Zakona propisano je 16 prava od kojih su neka u širem ili užem obimu utvrđena Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica ZDK, te zbog naprijed navedenog, stava smo da su ista već dobrim dijelom adekvatno regulisana zakonom i podzakonskim aktima sa jasno određenim procedurama crpljenja datih prava.

Članom 2. i 3. Nacrta proširuje se baza potencijalnih korisnika sredstava Kantonalnog budžeta a na način da se dosadašnjem broju potencijalnih korisnika (67.749) uvodi još cca 30.065 potencijalnih korisnika što je povećanje od 44,38%, a što automatski iziskuje i značajno povećanje budžetskih sredstava u realizaciji prava iz predmetnog zakona.

Kad je u pitanju realizacija predloženog člana 20. nacrta Zakona, a ako bi se primijenili uvjeti iz člana 19., pretpostavljeno terećenje budžeta Kantona na osnovu raspoloživih podataka okvirno bi iznosilo dodatnih 3.000.000 – 8.700.000KM. Isto bi u postojećim uvjetima dovelo do upitne realizacije postojećih prava i nestabilnosti Budžeta Zeničko-dobojskog kantona.

Imajući u vidu i povećanje koje će nastati uvođenjem u pravo novog broja korisnika postojećih prava, a koje ovaj nacrt Zakona predviđa, dolazimo do pretpostavljenog iznosa ukupno potrebnog povećanja sredstava na razdjelu Ministarstva od minimalno 7.000.000 KM.

Da bi se ovo prevazišlo stava smo da je potrebno u članu 20. propisati ograničenja prava na novčanu egzistencijalnu naknadu, a na način koji će izdvojiti zaista zaslužne demobilizirane braniocima koji nisu u prilici svojim radom osigurati egzistenciju.

S tim u vezi predlažemo da ograničenja u provedbi predloženog zakona budu:

1. minimalno 24 mjeseca u periodu 06.04.1992.-23.12.1995. za ostvarivanje svih predviđenih prava;
2. nesposobnost za privređivanje po osnovu preostale radne sposobnosti potencijalnog korisnika prava na novčanu egzistencijalnu naknadu,

s obzirom da se sadašnjim prijedlogom cjelokupna populacija proglašava radno nesposobnom, a isto se odnosi na potencijalne korisnike starosti od 40 do 50 godina.

Napominjemo da po Kantonalnom Zakonu o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica većinu prava eksploatišu demobilizirani branioci po navedenim ograničenjima, uključujući i zdravstveno osiguranje koje ostvaruju pod uvjetom provedenih 12 mjeseci u Oružanim snagama.

Svakako bi jednim članom trebalo predvidjeti da za prava čije je ostvarivanje ranije definirano kantonalnim zakonom i podzakonskim aktima ista ostaje na snazi.

Iz svega navedenog smatramo da predloženi nacrt Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica nije dobro rješenje i u predloženoj formi bilo bi ga nemoguće primijeniti, kako zbog nejasno i široko postavljenih prava, tako i zbog ograničenja budžeta kantona, gradova i općina.

Napominjemo da ovakvo mišljenje o nacrtu Zakona ne predstavlja i deklarativno odbijanje i neslaganje sa sistemskim rješavanjem problema jedne od najugroženijih, a najzaslužnijih kategorija, već samo težnju za donošenjem racionalnog i provodivog zakona, a sve u interesu samih demobiliziranih branilaca.

Također, stava smo da presudnu riječ kod donošenja zakona kojim se uređuju prava pripadnika branilačke populacije ili neke od kategorija branilačke populacije trebaju imati udruženja koja obuhvataju tu populaciju. Prema podacima kojima raspolažemo u izradi Zakona aktivno učestvuju federalna udruženja branilaca i članova njihovih porodica. Međutim evidentno je već ranije izraženo nezadovoljstvo npr. kantonalnih udruženja porodica poginulih branilaca i ratnih vojnih invalida, koja smatraju da se ovim zakonom stavljaju u povoljniji položaj porodice demobiliziranih branilaca u donosu na njihove porodice, s obzirom da nema naznaka o izmjeni federalnog Zakona o pravima branilaca koji bi ta prava i njima garantovao. Za očekivati je da će Federalno ministarstvo uputiti nezadovoljna udruženja da svoje potrebe riješe putem kantona, odnosno da se prilikom usklađivanja kantonalnih propisa sa ovim Zakonom istovremeno obuhvate i te kategorije. U situaciji kad važeći federalni zakon predviđa za npr. djecu šehida prednost pri zapošljavanju ili upis na fakultet pod jednakim uvjetima, a za djecu demobiliziranih branilaca prednost bez ikakvih uvjeta osim npr. bodovnog minimuma, za očekivati je da će porodice šehida tražiti izmjenu kantonalnog zakona suprotno važećoj odredbi federalnog zakona. S tim u vezi stava smo da je u slučaju potrebe donošenja novog zakona o pravima jedne kategorije pripadnika branilačke populacije istovremeno potrebno izvršiti i usklađivanje federalnih propisa kojima se regulišu prava drugih kategorija branilačke populacije.

Naprijed iznesene primjedbe su već dostavljene Federalnom ministarstvu dopisom Ministarstva br. 13/02-05-11219-6/16 od 07.07.2016.godine, u okviru primjedbi na Prednacrt Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica, dostavljen kantonima uz dopis Federalnog ministarstva br. 05-41-3715/16 od 08.06.2016.godine, te dopisom Ministarstva br. 3/02-02-6235-4/18 od 19.04.2018.godine, u okviru primjedbi na Prednacrt Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, dostavljen kantonima uz dopis Federalnog ministarstva br 02-41-1924-1/18 od 09.04.2018.god. Međutim evidentno je da nisu uzete u obzir prilikom izrade ovog Nacrta Zakona i po istim nismo primili nikakav odgovor.

Imajući u vidu da je odredbama člana 1. stav (2) Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet ("Službene novine FBiH" br. 34/16), utvrđeno da: "Svaki prednacrt, nacrt, odnosno prijedlog zakona, drugih propisa i akata planiranja (strategije, akcioni planovi, projekti, programi i slično, u daljem tekstu: propisi i akti planiranja) moraju sadržavati izjavu o fiskalnoj procjeni.", u postupku po dopisima Federalnog ministarstva, Vlada Kantona je u okviru procedure zauzimanja traženog stava Skupštine Kantona u oba slučaja zauzela stav da zbog nepotpunosti dostavljenog materijala od strane Federalnog ministarstva (nedostaje izjava o fiskalnoj procjeni i orijentaciona procjena opterećenja Budžeta Kantona), Vlada ne može zauzeti stav po istome. Međutim, evidentno je da niti uz ovaj Nacrt Zakona nije dostavljena izjava o fiskalnoj procjeni i orijentaciona procjena opterećenja kantonalnih budžeta.

Ministarstvo za boračka pitanja podržava donošenje svih propisa kojima se na zahtjev branilačkih udruženja reguliše njihov status na po adekvatniji način, pa i ovog zakona ukoliko je to u interesu demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica. Međutim, zbog svega iznesenog nismo spremni podržati donošenje zakona u ovakvom tekstu, odnosno bez otklanjanja naprijed iznesenih nedostataka. S tim u vezi očekujemo potpuniju saradnju sa Federalnim ministarstvom u daljem procesu izrade teksta ovog Zakona, koji bi onda u slučaju donošenja mogao biti bez problema proveden na području kantona.

S poštovanjem

MINISTAR
Fahrudin Čolaković

Broj: 01-02-5852-2/19
Zenica, 08.04.2019. godine

09-04-2019

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
VLADA KANTONA
n/r premijera Kantona
n/r sekretara Vlade po ovlaštenju

PREDMET: Mišljenje o Nacrtu (federalnog) Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica - traži se

U prilogu ovog dopisa, a radi davanja mišljenja dostavljamo vam akt Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata broj: 01-41-1224/19 od 08.04.2019. godine, sa **priloženim Nacrtom (federalnog) Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica**, koji su u Stručnoj službi Skupštine Zeničko-dobojskog kantona **zaprimljeni na službeni e-mail Skupštine dana 08.04.2019. godine**,

U pomenutom aktu je navedeno, da je davanje mišljenja potrebno, obzirom da je u pitanju zajednička nadležnost federalne vlasti i kantona, u skladu sa članom III 2.e), a u vezi sa članom III 3. (3) Ustava FBiH i u vezi sa Zaključkom Vlade Federacije BiH, V. broj: 247/2019 usvojenim na 133. hitnoj sjednici održanoj 05.04.2019. godine, **te da je mišljenje potrebno dostaviti najkasnije u roku od 30 dana**.

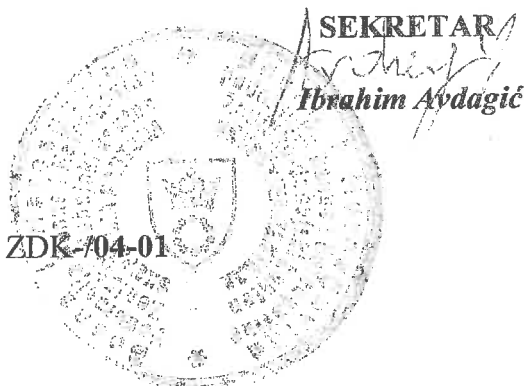
S tim u vezi, a u cilju postupanja po navedenom aktu, **molimo vas da nam što prije** dostavite traženo mišljenje, koje bi Skupština Kantona imala u vidu prilikom razmatranja Nacrta navedenog Zakona, a na osnovu kojeg bi Skupština Kantona utvrdila svoje mišljenje po istom, te nakon toga isto dostavila Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata u ostavljenom roku.

S poštovanjem,

PRILOZI: Kao u dopisu

DOSTAVLJENO:

- 1 x Naslovu
- 1 x Komisiji za boračka i invalidska pitanja Skupštine ZDK-04-01
- 1 x Poslasticima Skupštine ZDK/05-03
- 1 x U spis predmeta/03 "R"

05-01/08.04/19

SKUPŠTINA ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA			
Primljeno: 08.04.2019.			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01-	02-	5852-	1/19

Skupština Zenicko-dobojskog kantona

From: "Tatjana Pejaković" <Tatjana.Pejakovic@fmbi.gov.ba>
Date: ponedjeljak, 08. april 2019. 12:09
To: <kontakt@skupstinausk.ba>; <strucna.sluzba@skupstinazp.ba>; <skupstinatk@bih.net.ba>; <skupstina@zdk.ba>; <skupstina.bpk@hotmail.com>; <skupstina.sabor@bih.net.ba>; <info@skupstina-hnz-k.ba>; <info@skupstina-zzh.ba>; <skupstina@skupstinaks.gov>; <info@skupstinahbz.ba>
Attach: Traži se mišljenje na Nacrt zakona o pravima demobiliziranih branilaca.pdf; USAGLAŠEN TEKST ZAKONA RADNA GRUPA 29.03.2019. doc

05-03/08.04.19

Poštovani, u prilogu mail-a šaljem Vam propratni akt i Nacrt zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica na mišljenje.

Molim Vas da potvrdite primitak mail-a.

Lijep pozdrav,

Tatjana Pejaković, sekretar ministarstva

Broj: 01-41-1224/19
Sarajevo, 08.04.2019. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDRACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

SKUPŠTINA ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA			
Primljeno: 08.04.2019.			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01-	02-	5852/19	

PREDMET: Traži se mišljenje na Nacrt zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica,-

Poštovani,

U prilogu akta dostavljamo Vam tekst Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, radi davanja mišljenja, obzirom da je u pitanju zajednička nadležnost federalne vlasti i kantona u skladu sa članom III 2.e), a u vezi sa članom III 3. (3), Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94), a u vezi sa Zaključkom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, V. broj: 247/2019 usvojenog na 133. hitnoj sjednici održanoj dana 05.04.2019. godine.

Molimo Vas da nam mišljenje dostavite najkasnije u roku od **30 dana**.

Napominjemo da ukoliko ne dostavite Vaše mišljenje u predviđenom roku, smatrat će se da se slažete sa dostavljenim Nacrtom.

S poštovanjem,

Prilog:

-Nacrt zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica

Dostavljeno:

1.Naslovu (10X)
2.a/a

MINISTAR
Doc.dr. Salih Bukvarević

**FEDERALNO MINISTARSTVO ZA PITANJA BORACA I INVALIDA
ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA-FEDERALNO
MINISTARSTVO ZA PITANJA BRANITELJA I
INVALIDA DOMOVINSKOG RATA**

ZAKON

O PRAVIMA DEMOBILIZIRANIH BRANILACA

I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

Sarajevo, mart 2019. godine

RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U cilju realizacije Zaključka Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH broj: 01-02-23/19 od 28.02.2019. godine, usvojenog na sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, predlaže se donošenje Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica. Ovo iz razloga što postoji neodložna potreba za sistemskim rješavanjem prava demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.

Odredbama Nacrta zakona je propisano da demobilizirani branioci i članovi njihovih porodica pod uslovima utvrđenim ovim zakonom mogu ostvariti 16 određenih prava, a između ostalih i pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu.

Osim navedenog propisana je i javna objava jedinstvenog registra branilaca i korisnika prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite na web stranici Federalnog ministarstva.

ZAKON O PRAVIMA DEMOBILIZIRANIH BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovim zakonom uređuju se prava, uslovi i postupak za ostvarivanje prava demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.

Član 2. (Definicija demobiliziranog branioca)

(1) Demobiliziranim braniocem, u smislu ovog zakona, smatra se pripadnik Armije Republike Bosne i Hercegovine, Hrvatskog vijeća obrane i policije nadležnog organa unutrašnjih poslova (u daljnjem tekstu: Oružane snage), koji je učestvovao u pripremama za odbranu ili u odbrani Bosne i Hercegovine u periodu od 18.09.1991. do 22.04.1996. godine.

(2) Demobiliziranim braniocem dobrovoljcem smatra se i lice koje je kao maloljetno dobrovoljno stupilo u Oružane snage u periodu iz stava (1) ovog člana.

Član 3. (Članovi porodice demobiliziranog branioca)

Članovi porodice demobiliziranog branioca, u smislu ovog zakona, su roditelji, bračni partner i djeca koja žive u zajedničkom domaćinstvu sa demobiliziranim braniocem do navršene 25 godine života ukoliko su na redovnom školovanju.

II - PRAVA DEMOBILIZIRANIH BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

Član 4. (Prava)

Demobilizirani branioci i članovi njihovih porodica, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, mogu ostvariti pravo na:

- a) zdravstvenu zaštitu;
- b) liječenje u inostranstvu, banjsko i klimatsko liječenje-liječenje i rehabilitacija u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama, jednokratnu novčanu pomoć za liječenje, prednost u korištenju usluga zdravstvenih ustanova; troškove prevoza za liječenje u drugom kantonu, besplatno liječenje PTSP-a;
- c) osiguranje povoljnijih uslova za zapošljavanje i prioritet pri zapošljavanju;
- d) pomoć u slučaju smrti;
- e) novčanu egzistencijalnu naknadu;
- f) prijevremeno povoljnije penzionisanje;
- g) duži godišnji odmor po osnovu učešća u Oružanim snagama;
- h) stambeno zbrinjavanje;
- i) subvenciju plaćanja naknade za pogodnost;

- j) subvenciju obaveze plaćanja naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište i naknade za uređenje građevinskog zemljišta;
- k) dodjelu sredstava za održivi povratak;
- l) besplatni priključak na infrastrukturne mreže (voda, električna energija, gas);
- m) prednost pri smještaju u penzionerske domove i gerontološke centre
- n) osiguranje povoljnijih uslova školovanja;
- o) izdavanje identifikacijske kartice demobiliziranog branioca,
- p) besplatnu pravnu pomoć.

a) Zdravstvena zaštita

**Član 5.
(Ostvarivanje prava)**

- (1) Lica iz čl. 2. i 3. ovog zakona status osiguranika ostvaruju po Zakonu o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18).
- (2) Obveznici uplate doprinosa za lica iz stava (1) su kantonalni organi nadležni za boračko-invalidsku zaštitu. Osnovica i stopa za uplatu doprinosa je propisana Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

**Član 6.
(Ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu demobiliziranih branilaca povratnika i članova njihovih porodica)**

Demobilizirani branioci i članovi njihovih porodica, koji su povratnici u entitet Republiku Srpsku i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt BiH), mogu ostvariti pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa Odlukom Vlade Federacije BiH o ostvarivanju prava iz bolničke zdravstvene zaštite za povratnike iz Federacije BiH u RS u zdravstvenim ustanovama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 84/14 i 36/15) i Sporazumom o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite osiguranih lica na teritoriji BiH, van područja entiteta, odnosno Distrikta Brčko kome osigurana lica pripadaju ("Službene novine Federacije BiH", broj: 41/01, 7/02 i 14/17)..

**Član 7.
(Oslobađanje od plaćanja ličnog učešća)**

Nezaposleni demobilizirani branilac i članovi njegove porodice su oslobođeni plaćanja ličnog učešća u troškovima korištenja zdravstvene zaštite i nabavke ortopedskih pomagala, ukoliko to pravo ne mogu koristiti po drugom osnovu.

- b) Liječenje u inostranstvu, banjsko i klimatsko liječenje-liječenje i rehabilitacija u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama, jednokratna novčana pomoć za liječenje, prednost u korištenju usluga zdravstvenih ustanova i liječenje u drugom kantonu i besplatno liječenje PTSP-a**

**Član 8.
(Liječenje u inostranstvu)**

- (1) Lica iz člana 2. ovog zakona, mogu ostvariti pravo na naknadu troškova liječenja u inostranstvu ako je u pitanju oboljenje koje se ne može liječiti u Bosni i Hercegovini, kao

i pravo na naknadu troškova prijevoza za odlazak na liječenje i povratak sa liječenja, u skladu sa Pravilnikom o uvjetima i postupku upućivanja osiguranih osoba na liječenje u inostranstvo ("Službene novine Federacije BiH", broj: 93/13).

(2) O nemogućnosti liječenja u Bosni i Hercegovini, potvrdu izdaje nadležna konzilijarna ljekarska komisija, koja na osnovu medicinske dokumentacije predlaže takvo liječenje.

Član 9.

(Banjsko i klimatsko liječenje-liječenje i rehabilitacija u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama)

(1) Preporuku za banjsko i klimatsko liječenje i rehabilitaciju u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama, na osnovu zahtjeva lica iz člana 2. ovog zakona, izdaje nadležni ljekar specijalista, a odluku donosi ljekarska komisija Zavoda zdravstvenog osiguranja kantona.

(2) Pravo iz stava (1) ovog člana, ostvaruje se putem kantonalnog organa uprave nadležnog za boračko-invalidsku zaštitu.

Član 10.

(Jednokratna novčana pomoć za liječenje)

(1) Demobilizirani branilac i članovi njegove porodice mogu ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć za plaćanje troškova liječenja.

(2) Sredstva za ostvarivanje prava iz stava (1) ovog člana obezbijedit će se u budžetu Federacije, budžetima kantona gradova i općina Bosne Hercegovine, u skladu sa mogućnostima.

(3) Propise o realizaciji prava na jednokratnu novčanu pomoć za liječenje donijet će federalni ministar za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (u daljem tekstu: federalni ministar), i nadležni organi kantona, gradova i općina, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu zakona.

Član 11.

(Prednost u korištenju usluga zdravstvenih ustanova)

(1) Lica iz člana 2. ovog zakona imaju prednost pri ostvarivanju zdravstvenih usluga u zdravstvenim ustanovama, uključujući sve vrste dijagnostike (CT, MR i ostale laboratorijske pretrage).

(2) Nadležne ustanove iz oblasti zdravstva dužne su u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona na vidnom mjestu istaći obavijest da lica iz člana 2. ovog zakona imaju prednost za pružanje usluga.

Član 12.

(Troškovi prevoza za liječenje u drugom kantonu)

(1) Demobilizirani branilac može ostvariti pravo na troškove prijevoza radi liječenja u drugom kantonu u visini povratne autobusne karte, o čemu rješenje donosi nadležna općinska služba za boračko-invalidsku zaštitu po mjestu prebivališta demobiliziranog branioca.

(2) Novčana sredstva za finansiranje prava iz stava (1) ovog člana će se obezbijediti u budžetu općine po mjestu prebivališta demobiliziranog branioca, u skladu sa mogućnostima.

(3) Liječenje u drugom kantonu za lica iz člana 2. provodiće se u skladu sa Sporazumom o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite van područja kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja kome osiguranik pripada ("Službene novine Federacije BiH", br: 41/01, 7/02 i 14/17).

Član 13. (Besplatno liječenje PTSP-a)

(1) Lica iz člana 2. ovog zakona, kojima je dijagnosticiran PTSP, mogu ostvariti pravo na besplatne lijekove za liječenje PTSP-a, u skladu sa pozitivnim propisima u oblasti zdravstvenog osiguranja.

(2) Novčana sredstva za lijekove iz stava (1) ovog člana obezbijedit će se iz sredstava budžeta Federacije, budžeta kantona, budžeta Zavoda za zdravstveno osiguranje i budžeta općina i gradova, u skladu sa mogućnostima, svako u okviru svoje nadležnosti.

c) Osiguranje povoljnih uslova za zapošljavanje i prioritet pri zapošljavanju

Član 14. (Prednost pri zapošljavanju)

(1) Nezaposlena lica iz čl. 2. i 3. ovog zakona mogu ostvariti pravo na prednost prilikom zapošljavanja.

(2) Federalni, kantonalni, gradski organi i općinske službe za upravu i upravne organizacije, javne ustanove i javna preduzeća čiji su osnivači Federacija, kanton, grad ili općina, dužni su prilikom prijema u radni odnos osigurati prednost licima iz čl. 2. i 3. ovog zakona.

(3) Obaveze iz stava (2) ovog člana imaju i sva privredna društva i javna preduzeća u kojima Federacija ima većinski vlasnički udio.

(4) Subjekti iz st. (2) i (3) ovog člana dužni su u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladiti svoje akte i propise i donijeti provedbeni propis kojim se reguliše prednost pri zapošljavanju, na način da se licima iz čl. 2. i 3. ovog zakona ukupan broj bodova povećava za 30%.

Član 15. (Prednost pri korištenju prava)

(1) Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje su dužni u programima aktivne politike u oblasti zapošljavanja izraditi mjere kojim će se osigurati posebna sredstva radi povoljnijeg sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja, obuke, prekvalifikacije i dokvalifikacije lica iz člana 2. ovog zakona koja se nalaze na evidenciji nezaposlenih osoba u Federaciji BiH.

(2) Prilikom izrade programa iz stava (1) ovog člana, dodatne pogodnosti osigurati će se licima iz člana 2. stav (2). ovog zakona.

(3) Lica iz člana 2. ovog zakona, pod uslovom da su registrovani kao individualni poljoprivredni proizvođači ili imaju prijavljen obrt, imaju prioritet pri dodjeli sredstava za investicije u poljoprivredna domaćinstva (gazdinstva) i obrtnu djelatnost.

d) Pomoć u slučaju smrti

Član 16. (Ostvarivanje prava)

(1) U slučaju smrti lica iz člana 2. ovog zakona, članovi porodice sa kojima je umrli živio u zajedničkom domaćinstvu u vrijeme smrti mogu ostvariti pravo na troškove dženaze/sahrane, u visini prosječne neto plaće zaposlenih u Federaciji iz prethodne godine, ukoliko to pravo nisu ostvarili prema drugom propisu.

(2) Sredstva iz stava (1) ovog člana obezbjedit će se iz budžeta Federacije u skladu sa mogućnostima.

Član 17. (Postupak pri ostvarivanju prava u slučaju smrti)

(1) Zahtjev za ostvarivanje prava iz člana 16. ovog zakona podnosi se organu nadležnom za boračko-invalidsku zaštitu po mjestu posljednjeg prebivališta demobiliziranog branioca, a članovi porodice umrlog demobiliziranog branioca koji žive u entitetu Republika Srpska i Brčko Distriktu BiH zahtjev za ostvarivanje tog prava podnose Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata/Federalnom ministarstvu za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo).

(2) Novčana sredstva za troškove dženaze/sahrane u slučaju smrti demobiliziranih branilaca koji žive na području entiteta Republika Srpska ili Brčko Distrikta BiH obezbjedit će se iz sredstava Federalnog ministarstva predviđenih u budžetu Federacije.

(3) Federalno ministarstvo je dužno da najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propis kojim će se urediti način ostvarivanja prava iz člana 16. ovog zakona.

e) Novčana egzistencijalna naknada

Član 18. (Pojam)

Novčana egzistencijalna naknada u smislu ovog zakona je mjesečna novčana naknada demobiliziranim braniocima koja se dodjeljuje pod uslovima, na način i u visini propisanim ovim zakonom.

Član 19. (Uslovi)

(1) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu može ostvariti demobilizirani branilac sa navršениh 65 godina života pod uslovom da je bio pripadnik Oružanih snaga najmanje 12 mjeseci, ukoliko ima prebivalište na teritoriji Bosne i Hercegovine, i ako ostvaruje

mjesečne prihode u iznosu manjem od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji BiH za mjesec decembar 2018. godine.

(2) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu može ostvariti demobilizirani branilac sa navršениh 57 godina života pod uslovom da je bio pripadnik Oružanih snaga najmanje 12 mjeseci, da je prijavljen kao nezaposleno lice kod nadležne službe za zapošljavanje najmanje godinu dana prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava, ukoliko ima prebivalište na teritoriji Bosne i Hercegovine, i ako ostvaruje mjesečne prihode u iznosu manjem od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji BiH za mjesec decembar 2018. godine.

Član 20.

Kantoni će svojim propisima urediti uslove, način i postupak za ostvarivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu za demobilizirane branioce koji nisu obuhvaćeni članom 19. ovog zakona.

Član 21.

(1) Lice iz člana 19. ovog zakona je dužno dokazati da nema drugih prihoda većih od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji BiH za mjesec decembar 2018. godine.

(2) Federalno ministarstvo će donijeti propis o načinu, uslovima i dokumentaciji potrebnoj za ostvarivanje prava iz člana 18. ovog zakona.

Član 22.

(Utvrđivanje iznosa novčane egzistencijalne naknade)

(1) Lice iz člana 19. ovog zakona može ostvariti pravo na mjesečnu novčanu egzistencijalnu naknadu u iznosu od 5 KM po mjesecu provedenom u Oružanim snagama BiH.

(2) Iznos mjesečne novčane egzistencijalne naknade može biti i niži uz primjenu koeficijenta za obračun.

Član 23.

(Nadležnost za prvostepeno rješavanje)

(1) Nadležna općinska služba za boračko-invalidsku zaštitu, prema mjestu prebivališta podnosioca zahtjeva, rješava u prvom stepenu o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu.

(2) Po zahtjevu lica koje ima prebivalište u entitetu Republika Srpska, o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu u prvom stepenu, rješava najbliža općinska služba nadležna za boračko-invalidsku zaštitu u Federaciji u odnosu na mjesto njegovog prebivališta, vodeći računa o teritorijalnoj i komunikacijskoj pogodnosti.

(3) Za demobilizirane branioce koji imaju prebivalište u Brčko Distriktu BiH, o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu rješava nadležna služba za boračko-invalidsku zaštitu Brčko Distrikta BiH.

Član 24.
(Od kada se pravo priznaje)

Licima koja ispunjavaju uvjete za priznavanje prava, novčana egzistencijalna naknada pripada od prvog dana narednog mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

Član 25.
(Odlučivanje po žalbi)

- (1) Protiv prvostepenog rješenja o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu dopuštena je žalba.
- (2) Žalba se izjavljuje u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.
- (3) Po žalbi izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja za lica iz člana 19. odlučuje Federalno ministarstvo.
- (4) Protiv rješenja donesenog po žalbi, može se pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.
- (5) Prvostepeno rješenje podliježe reviziji. Reviziju obavlja Federalno ministarstvo. Revizija odlaže izvršenje rješenja. U toku revizije Federalno ministarstvo može dati saglasnost na prvostepeno rješenje ili ga poništiti ili ukinuti ili samo drugačije riješiti upravnu stvar.

Član 26.
(Prestanak prava na novčanu egzistencijalnu naknadu)

- (1) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu prestaje:
 - a) smrću korisnika prava ;
 - b) zasnivanjem radnog odnosa, ostvarivanjem prava na penziju, prijavom samostalne djelatnosti ličnim radom, ostvarivanjem prava na mjesečnu naknadu po federalnim, kantonalnim i općinskim propisima, ostvarivanjem prihoda po osnovu izdavanja u zakup nekretnina, ukoliko po navedenom demobilizirani branilac ostvaruje mjesečne prihode u iznosu većem od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji BiH za mjesec decembar 2018. godine.
- (2) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu ne može se prenijeti na drugo lice.
- (3) Korisnik prava dužan je u roku od 15 dana od dana nastanka promjene prijaviti prvostepenom organu svaku promjenu koja utiče na prestanak prava.
- (4) Prvostepeni organ će po službenoj dužnosti na osnovu prijave korisnika prava ili saznanja na drugi način o razlozima za prestanak prava, donijeti rješenje o prestanku prava.

Član 27.
(Način isplate i izvještavanje)

- (1) Novčana sredstva za ostvarivanje i korištenje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu za lica iz člana 19. osigurati će se u budžetu Federacije. Utvrđuju se ukupna novčana sredstva na nivou fiskalne godine za ove namjene u iznosu od 50.000.000,00 KM (slovima: pedesetmiliona i 0/00 konvertibilnih maraka).
- (2) Ukoliko iznos pojedinačne naknade iz člana 22. ovog zakona, pomnožen sa brojem korisnika, bude zahtjevao veći iznos sredstava iz stava (1) ovog člana, primjenit će se koeficijent za obračun.

(3) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine nakon usvajanja budžeta, kvartalno donosi akt kojim će utvrđivati koeficijent za obračun i iznos novčane egzistencijalne naknade, u zavisnosti od broja korisnika na način da ukupan iznos potrebnih sredstava na nivou fiskalne godine ne prelazi iznos iz stava (1) ovog člana.

(4) Prvostepeni organ vodi kompletnu evidenciju o korisnicima koji ostvaruju pravo po ovom zakonu, a Federalno ministarstvo vodi evidenciju o izvršenim isplatama i o tome kvartalno izvještava Vladu Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 28. (Povrat sredstava)

(1) Lice kome je isplaćeno novčano primanje prema ovom zakonu na koje nije imalo pravo, dužno je vratiti primljeni iznos.

(2) Za nepravilne isplate koje su nastale kao greška organa koji je vodio postupak, nepravilno isplaćena sredstva nadoknadit će organ koji je učinio grešku i odgovarajući iznos doznačiti na račun budžeta Federacije.

Član 29. (Kontrola namjenskog trošenja sredstava)

Federalno ministarstvo vrši inspekcijski nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu.

f) Pravo na prijevremeno povoljnije penzionisanje

Član 30. (Ostvarivanje prava)

Pravo na prijevremeno povoljnije penzionisanje demobilizirani branilac ostvaruje po osnovu Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/13 i 90/17) i Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj: 13/18).

g) Pravo na duži godišnji odmor po osnovu učešća u Oružanim snagama

Član 31. (Godišnji odmor)

(1) Demobilizirani branilac koji je u radnom odnosu može ostvariti pravo na uvećanje godišnjeg odmora po osnovu učešća u Oružanim snagama.

(2) Uvećanje godišnjeg odmora za lice iz stava (1) ovog člana se određuje na slijedeći način:

- a) učešće u odbrambeno-oslobodilačkom/domovinskom ratu 12-18 mjeseci – iznosi 1 dan
- b) učešće u odbrambeno-oslobodilačkom/domovinskom rata 18-30 mjeseci – iznosi 2 dana
- c) učešće u odbrambeno-oslobodilačkom/domovinskom ratu više od 30 mjeseci – iznosi 3 dana

(3) Svi poslodavci su dužni u roku od 90 od dana stupanja na snagu ovog zakona u svojim pravilnicima odnosno statutima, propisati način, uslove i postupak ostvarivanja prava iz stava (1) ovog člana.

h) Stambeno zbrinjavanje

Član 32. (Stambeno zbrinjavanje)

(1) Demobilizirani branioci koji nemaju u vlasništvu stan ili kuću, niti koriste stan u svojstvu nosioca stanarskog prava mogu ostvariti pravo na pomoć u rješavanju stambenog pitanja u skladu sa kantonalnim propisima, a prema sredstvima kantona predviđenim za te namjene.

(2) Sredstva za ostvarivanje prava iz stava (1) ovog člana osiguravaju se u budžetu kantona u skladu sa mogućnostima.

(3) Sredstva za ostvarivanje prava iz stava (1) ovog člana za demobiliziranog branioca nastanjenog u Republici Srpskoj osiguravaju se u budžetu kantona na čijem području je povratnik u entitet Republika Srpska imao posljednje boravište, ili u budžetu kantona koji je najbliži mjestu prebivališta povratnika, u skladu sa mogućnostima.

Član 33. (Kreditna sredstva za opravku i sanaciju)

(1) Demobilizirani branioci mogu ostvariti pravo na kreditna sredstva za opravku i sanaciju porodičnih stambenih objekata, opravku i sanaciju stanova, izgradnju novih porodičnih stambenih objekata i stanova, kupovinu stambenog objekta ili stana.

(2) Novčana sredstva za ostvarivanje prava iz stava (1) ovog člana osigurati će se putem Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračkih populacija.

Član 34. (Rok)

Vlade kantona će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propis kojim će urediti kriterije za korištenja prava, vrstu, namjenu, visinu, postupak i uslove za dodjelu sredstava za rješavanje stambenih pitanja, kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje tog prava.

i) Subvencioniranje naknade za pogodnost

Član 35. (Subvencioniranje)

(1) Lice iz člana 2. ovog zakona mogu ostvariti pravo na subvencioniranje troškova naknade za pogodnosti za izgradnju porodične stambene zgrade za vlastite potrebe netto građevinske površine do 200 m² kada prvi put rješavaju svoje stambeno pitanje.

(2) Odredba stava (1) ovog člana odnosi se i nadogradnju, nadziđivanje, preuređenje krovšta i potkrovlja, pretvaranje zajedničkih prostorija i rekonstrukciju kojom se povećava dotadašnja površina do 100 m² netto građevinske površine.

Član 36.
(Ostvarivanje prava)

Lice iz člana 2. ovog zakona može u jednom slučaju ostvariti pravo na subvencioniranje troškova naknade za pogodnosti i naknade za uređenje građevinskog zemljišta za izgradnju poslovnog prostora netto građevinske površine do 100 m².

j) Subvencioniranje naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište i naknade za uređenje građevinskog zemljišta

Član 37.
(Subvencioniranje)

Lica iz člana 2. ovog zakona kada prvi put rješavaju svoje stambeno pitanje mogu ostvariti pravo na subvencioniranje naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište i naknade za uređenje građevinskog zemljišta u svrhu izgradnje individualnog stambenog objekta za vlastite potrebe, površine do 400 m².

Član 38.
(Rok)

Općine će svojim propisima urediti uslove, način i postupak za ostvarivanje prava iz čl. 35, 36. i 37. ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

k) Dodjela sredstava za održivi povratak

Član 39.
(Održivi povratak)

Lica iz člana 2. ovog zakona, koja su ostvarila povratak u mjesta u kojima su imali prebivalište, odnosno boravište prije početka agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu, u svrhu obezbjeđenja uvjeta za održivi povratak u istom, imaju prednost pri dodjeli sredstava za održivi povratak.

Član 40.

Pravo iz članova 32. – 39. ovog zakona ne mogu ostvariti lica koja su izvan svog prijeratnog mjesta prebivališta riješila svoje stambeno pitanje.

Član 41.
(Obezbijedenje sredstava za ostvarivanje prava održivog povratka)

Sredstva za ostvarivanje prava iz člana 39. će se obezbijediti sredstvima kantonalnih budžeta i sredstvima budžeta Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica predviđenih u budžetu Federacije u skladu sa mogućnostima, koji su dužni da posebnim propisom uredi vrstu i visinu ovih sredstava, kriterije za korištenje prava, način

realizacije, postupak i uvjete pod kojima se sredstva za održivi povratak dodjeljuju, kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje prava.

l) Oslobođanje od plaćanja priključka na infrastrukturne mreže (voda, električna energija, gas)

Član 42.

(Oslobođanje od plaćanja priključka na infrastrukturne mreže)

(1) Mogućnost ostvarivanja prava na oslobođanje od plaćanja priključka na infrastrukturne mreže (voda, električna energija, gas), imaju lica iz člana 2. ovog zakona, pod uvjetom da stambeno pitanje rješavaju prvi put i da stambeni objekat posjeduje odgovarajuću saglasnost za priključak na tu infrastrukturnu mrežu od ovlaštenog organa, odnosno pravnog lica.

(2) Lica iz člana 2. ovog zakona, mogu ostvariti pravo da stambeni objekat besplatno priključe na vodovodnu i kanalizacionu mrežu, monofazni priključak (dužine kabla do 50 m) na elektrodistributivnu mrežu i gasovodnu mrežu pod uvjetima iz stava (1) ovog člana.

(3) Troškovi nastali prilikom ostvarivanja prava iz st. (1) i (2) ovog člana idu na teret budžeta kantona..

m) Prednost pri smještaju u penzionerske domove i gerontološke centre

Član 43.

(Smještaj u penzionerske domove i gerontološke centre)

(1) Demobilizirani branici imaju prednost prilikom smještaja u sve javne ustanove koje se bave smještajem starih i iznemoglih osoba, a čiji je osnivač Federacija, kantoni, gradovi i općine, ukoliko nemaju članova porodice koji su po Porodičnom zakonu Federacije Bosne i Hercegovine, dužni da ih izdržavaju.

(2) Lica iz člana 2. ovog zakona, mogu ostvariti pravo na subvencioniranje troškova smještaja u penzionerske domove i gerontološke centre u visini do 50%.

(3) Sredstva za subvencioniranje, obezbijedit će se u budžetu Federacije, u skladu sa mogućnostima.

n) Osiguranje povoljnijih uslova školovanja

Član 44.

(Školovanje)

Djeca demobiliziranih branilaca, pod uslovom da su ispunili bodovni minimum, odnosno da su zadovoljili na prijemnom ispitu, imaju prednost pri upisu u javne srednjoškolske i visokoškolske ustanove.

Član 45.
(Besplatni udžbenici)

(1) Djeci nezaposlenih demobiliziranih branilaca koji nemaju sredstava za izdržavanje prema podacima Centra za socijalni rad, osigurat će se besplatni udžbenici za vrijeme obaveznog osnovnog školovanja.

(2) Novčana sredstva za potrebe iz stava (1) ovog člana obezbijedit će se iz sredstava Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke predviđenih u budžetu Federacije u skladu sa mogućnostima.

Član 46.
(Sufinansiranje troškova upisa)

(1) Za vrijeme redovnog školovanja na javnim visokoškolskim ustanovama djeca nezaposlenih demobilisanih branilaca, koji nemaju sredstava za izdržavanje prema podacima Centra za socijalni rad, mogu ostvariti pravo na sufinansiranje troškova upisa u novu školsku/studijsku godinu, u visini do 50% novčanih sredstava.

(2) Pravo na sufinansiranje troškova upisa mogu ostvariti samo redovni studenti prvog ciklusa studija koji vodi do zvanja završenog dodiplomskog studija i studenti fakulteta na kojima je organizovan integrisani studijski program prvog i drugog ciklusa.

(3) Novčana sredstva za potrebe iz stava (1) ovog člana će se osigurati iz sredstava Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke predviđenih u budžetu Federacije u skladu sa mogućnostima.

Član 47.
(Prednost pri smještaju u studentske domove)

Djeca demobiliziranih branilaca imaju prednost pri dodjeli stipendija i prednost pri smještaju u đačke i studentske domove u skladu sa kriterijima utvrđenim kantonalnim propisima kojima se regulišu ova prava.

o) Pravo na izdavanje identifikacijske kartice

Član 48.
(Identifikacijska kartica)

(1) Lica iz člana 2. i 3. ovog zakona mogu ostvariti pravo na izdavanje identifikacijske kartice demobiliziranog branioca koju izdaje Federalno ministarstvo.

(2) Prilikom ostvarivanja prava iz ovog zakona lica iz čl. 2 i 3 ovog zakona status dokazuju identifikacijskom karticom.

(3) Identifikacijska kartica se izdaje na osnovu podataka iz uspostavljenog Jedinstvenog registra.

Član 49.

Federalno ministarstvo će donijeti propis koji će urediti uslove, način i postupak izdavanja identifikacijske kartice.

p)Besplatna pravna pomoć

Član 50.

Lica iz člana 2. ovog zakona mogu ostvariti pravo na besplatnu pravnu pomoć u kantonima, općinama i gradovima kod nadležnih službi.

Član 51.

(Javna objava Jedininstvenog registra branilaca i korisnika prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite)

(1)Federalno ministarstvo će nakon uspostave Jedininstvenog registra branilaca i korisnika prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite, isti javno objaviti na web stranici Federalnog ministarstva, a najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2)Federalno ministarstvo će u roku od 6 mjeseci učiniti javno dostupnim Jedininstveni registar branilaca u elektronskom obliku, tako što će se iz djela pripadnosti komponentama Armije BiH, HVO-a i MUP-a navesti pripadnost Ministarstvu odbrane/obrane, namjenskoj industriji, civilnoj zaštiti i logističkim bazama, i navesti pripadnost ratnim formacijskim jedinicama brojčanim oznakama jedinica u kojima je bio pripadnik.

III - KAZNE NE ODREDBE

Član 52.

(Kaznene odredbe)

(1) Novčanom kaznom do 50 000.00 KM kazniće se pravno lice, a novčanom kaznom od 20.000.00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u organu uprave, ustanovi ili javnom preduzeću ili drugom pravnom licu, ako:

- a) korisniku suprotno odredbama ovog zakona uskrati ili ograniči prava koja mu pripadaju;
- b) omogući korištenje prava licu kojem ne pripada pravo prema ovom zakonu ili mu ne pripada u tom obimu;
- c) ne omogući ostvarivanje uvida u upravno rješavanje, ne dostavi potrebne podatke, spise i obavještenja na zahtjev nadležnog ministarstva ili inspekcije;

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 10. 000,00 KM bit će kažnjeno lice iz čl. 2. i 3. koje na osnovu lažne isprave, lažnog svjedočenja ili na bilo koji drugi nedozvoljen način svojim djelovanjem ostvari pravo prema ovom zakonu koje mu ne pripada ili ne izvrši nastale promjene (član 26. stav (3) ovog zakona).

IV-PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 53.

(Primjena odredbi)

U postupku za ostvarivanje prava na osnovu ovog zakona primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99), ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

**Član 54.
(Nadzor)**

Nadzor nad provođenjem ovog zakona vrše federalne i kantonalne inspekcije, svaka u okviru svojih nadležnosti.

**Član 55.
(Primjena Zakona)**

Ovaj zakon stupa na snagu osmi dan od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 01.10.2019. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E
NACRTA ZAKONA O PRAVIMA DEMOBILIZIRANIH BRANILACA
I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

I-USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, sadržan je u članu III 2.e), Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94), prema kojima su federalna vlast i kantoni mjerodavni za socijalnu politiku. U ovoj oblasti federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone, a kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone (član III.3.(3) i (4) Ustava Federacije BiH).

Dakle, imajući u vidu citiranu ustavnu odredbu, federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone i druge propise koji su obavezujući na području cijele Federacije, svake od propisanih zajedničkih nadležnosti i bez prethodne saglasnosti kantona.

II- RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zaključkom Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine sa sjednice Predstavničkog doma održane dana 28.02.2019. godine, broj: 01-02-23/19, zadužuje se Vlada Federacije Bosne i Hercegovine da zajedno sa predstavnicima Koordinacije boraca i Kampa boraca, zajedno sa Odborom za boračka pitanja i invalidska pitanja Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, usaglase Prijedlog zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, te isti uputi u parlamentarnu proceduru.

Odredbama Nacrta zakona je propisano da demobilizirani branioци i članovi njihovih porodica pod uslovima utvrđenim ovim zakonom mogu ostvariti 16 određenih prava, a između ostalih i pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu.

Osim navedenog propisana je i javna objava jedinstvenog registra branilaca i korisnika prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite na web stranici Federalnog ministarstva.

III-OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI ZAKONA

Članom 1. propisano je da se ovim zakonom uređuju prava, uslovi i postupak za ostvarivanje prava demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.

Članom 2. date su definicije ko se smatra demobiliziranim braniocem, demobiliziranim braniocem maloljetnim dobrovoljcem. Ovdje je definisan pojam dobrovoljca s namjerom da se naglasi učešće u odbrani osoba koje nisu bile vojni obveznici (bilo da su maloljetni ili da su bili u godinama kad više nisu bili vojni obveznici), a dali su značajan doprinos u odbrani R BiH samim tim što su se kao takvi stavili u funkciju odbrane.

Članom 3. propisano je ko se smatra članom porodice demobiliziranog branioca. U odnosu na Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica ovdje je data uža definicija koja podrazumijeva roditelje, bračnog partnera i djecu koja žive u zajedničkom domaćinstvu sa demobiliziranim braniocem.

Članom 4. propisani su prava koja mogu ostvariti demobilizirani branioци i članova njihovih porodica pod uslovima utvrđenim ovim zakonom (16 prava).

Članom 5. ovim članom demobiliziranim braniocima i članovima njihovih porodica daje se status osiguranika, a prava će ostvarivati po Zakonu o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18).

Članom 6. propisano je ostvarivanje prava demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica po već postojećoj normativi za povratnike u entitet i Brčko Distrikt.

Članom 7. propisano je da su nezaposleni demobilizirani branioци i članovi njihove porodice oslobođeni plaćanja ličnog učešća u troškovima korištenja zdravstvene zaštite.

Članom 8. do 13. propisano je ostvarivanje pojedinačnih prava iz zdravstvenog osiguranja, jer su status osiguranika dobili u članu 5. ovog zakona.

Članom 14. i 15. propisana je prednost demobiliziranih branilaca prilikom zapošljavanja. Uz ovaj član propisane su najstrožije kaznene odredbe, a sve sa ciljem obezbjeđivanja provođenja ovog prava, jer je i dosadašnja praksa pokazala da su nadležni nastojali na svaki mogući način zaobići ovu odredbu. Prema stavu 4. ovog člana nadležni su dužni uskladiti svoje akte kojima regulišu zapošljavanje sa ovim Zakonom u cilju obezbjeđivanja prednosti pri zapošljavanju demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica. Obzirom da se radi o prednosti pod jednakim uslovima, podzakonskim aktom će biti neophodno utvrditi koji su to zajednički uslovi koje kandidati trebaju da ispune da bi se moglo realizovati predviđeno pravo.

Članom 16. i 17. propisano je da članovi porodice umrlog demobiliziranog branioca sa kojima je živio u zajedničkom domaćinstvu u vrijeme smrti mogu ostvariti pravo na troškove dženaze/sahrane u visini neto plaće zaposlenih u Federaciji iz prethodne godine, ukoliko to pravo nisu ostvarili prema drugom propisu, kao i da će se sredstava obezbijediti iz sredstava budžeta kantona u skladu sa mogućnostima kao i postupak ostvarivanja prava na troškove sahrane/dženaze za demobilizirane branioce koji žive u drugom entitetu i u Brčko Distriktu BiH.

Članom 18. definisan je pojam prava kojeg demobilizirani branioци mogu ostvariti po ovom zakonu.

Članom 19. propisani su uslovi za ostvarivanje prava iz člana 18. ovog zakona.

Članom 20. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je preuzela ovim zakonom obavezu da materijalno minimalno zbrine demobilizirane branioce bez ikakvih primanja sa 57 godine i više, a sugerišemo kantonima da ovaj vid materijalne zaštite urede za demobilizirane branioce ispod 57 godine pod istim uslovima, kako bi se obezbijedila ujednačenost rješavanja ovog prava.

Članom 21. propisan je uslov kao dokaz prilikom ostvarivanja prava na novčanu egzistencijalnu naknadu i obaveza ministarstva da donese propis o načinu, uslovima i dokumentaciji potrebnoj za ostvarivanje prava iz člana 18. ovog zakona.

Članom 22. propisan je način utvrđivanja iznosa novčane egzistencijalne naknade.

Članom 23. do 30. propisan je postupak ostvarivanja prava na novčanu egzistencijalnu naknadu.

Članom 30. propisano je da ostvarivanje prava na prijevremeno povoljnije penzionisanje demobilizirani branilac ostvaruje po postojećoj normativi koja reguliše ovu oblast.

Članom 31. propisano je pravo demobiliziranog branioca koji je u radnom odnosu na uvećanje plaćenog godišnjeg odmora po osnovu učešća u Oružanim snagama.

Članom 32. do 35. propisano je pravo na pomoć u rješavanju stambenog pitanja.

Članom 35. propisano je da demobilizirani branioци mogu ostvariti pravo na oslobađanje troškova plaćanja naknade za pogodnosti za izgradnju porodične stambene zgrade.

Članom 36. propisan je postupak ostvarivanja prava iz člana 35. ovog zakona.

Članom 37. propisano je subvencioniranje naknada za dodijeljeno građevinsko zemljište i nakande za uređenja građevinskog zemljišta.

Članom 38. propisan je rok općinama za donošenje propisa za ostvarivanje prava iz čl. 35., 36. i 37. ovog zakona.

Članom 39. do 42. propisani su uslovi za dodjelu način obezbjeđenja sredstava za održivi povratak.

Članom 42. propisano je pravo na besplatni priključak na infrastrukturnu mrežu.

Članom 43. propisano je pravo na prednost prilikom smještaja u penzionerske i gerontološke centre.

Članom 44. do 48. propisane su pogodnosti za porodice demobiliziranih branilaca u srednjoškolskom i visokoškolskom obrazovanju i prednost pri smještaju u studentske

domove. Ovim odredbama se ujednačavaju prava djece demobiliziranih branilaca u sistemu obrazovanja, jer su do sada postojala različita rješenja po kantonima.

Članom 48. propisana je mogućnost ostvarivanja prava na izdavanje identifikacijske kartice demobiliziranog branioca kao jedinog načina legitimisanja i članova njegove porodice, a na osnovu podataka iz uspostavljenog Jedininstvenog registra.

Članom 49. propisana je obaveza federalnog ministarstva da donese propis kojim će urediti uslove, način i postupak izdavanja identifikacijske kartice.

Članom 50. propisani je besplatna pravna pomoć na nivou kantona i opština.

Članom 51. propisana je javna objava Jedininstvenog registra branilaca.

Članom 52. propisane su kaznene odredbe. U Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica koji je stavljen van snage i u Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine FBiH“, broj: 33/04, 56/05, 70/07 i 9/10) nisu propisivane kaznene odredbe. U ovom Zakonu propisivanje kaznenih odredbi u najstrožijoj formi nastoji se osigurati primjena propisa. Dosadašnja praksa je predviđala propisivanje prava ali bez kaznenih odredbi. To je bilo ostavljeno na volju odgovornih lica. Sada sistemom kontrole putem inspekcije ministarstva i podnošenjem prekršajnih prijava sudovima za prekršaje omogućuje se kažnjavanje za neizvršavanje propisanih obaveza.

Članom 53. propisano je da se u postupku za ostvarivanje prava na osnovu ovog zakona primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Članom 54. propisano je da nadzor nad provođenjem ovog zakona vrše federalne i kantonalne inspekcije, svaka u okviru svoje nadležnosti.

Članom 55. propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmi dan od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjivat će se od 01.10.2019. godine.

IV.FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU OVOG ZAKONA

Zakon o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica propisuje ostvarivanje prava na tri nivoa vlasti (općina, grad, kanton, Federacija).

Za provođenje ovog Zakona neophodna su finansijska sredstva u iznosu od 50.000.000,00 KM na godišnjem nivou.

Analizom stanja demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica kroz systemske evidencije Zavoda za zapošljavanje, PIO/MIO, IDEEA i evidencija sa kojima raspolaže ministarstvo utvrđeno je da bi pravo po ovom zakonu moglo ostvariti cca 20.000 demobiliziranih branilaca koji se nalaze u stanju potrebe. Obzirom da je zakonom propisano da jedan mjesec ušešća u OS iznosi 5 KM, a prosječna mjesečna novčana naknada bi bila cca 200 KM (12x) pomnožena sa brojem potencijalnih korisnika, što dovodi do izračuna potrebnih finansijskih sredstava na godišnjem nivou.

Početak primjene Zakona predviđen od 01.10.2019. godine pa je u skladu s tim za četvrti kvartal 2019. godine neophodno je Rebalansom Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2019. godinu osigurati sredstva u iznosu od 12.500.000,00 KM.

Prava koja su predviđena da se finansiraju na kantonalnom nivou, u većem broju kantona su obuhvaćena Zakonima o dopunskim pravima i sredstva za realizaciju istih redovno se planiraju kantonalnim budžetima.

Na općinskom i gradskom nivou su predviđena subvencioniranja prava demobiliziranih branilaca predviđena ovim Zakonom, a troškove subvencioniranja će snositi kantoni. I ova prava su uglavnom obuhvaćena kantonalnim zakonima o dopunskim pravima.

OPŠ I PB ZDK-a

SRVI ZDK-a

SDNRP ZDK-a

JOB ZDK-a

KOORDINACIONI ODBOR TEMELJNIH BORAČKIH ORGANIZACIJA ARMİJE RBIH ZDK-a
Ulica Adolfa Goldbergera broj 7

Broj: 03-17-04-183/19
Zenica, 17.04.2019.god.

Ministarstvo za boračka pitanja ZDK-a

MIŠLJENJE			
ARMİJE RBIH			
19-04-2019			
Br. jedinice	Ime i prezime člana	Ime i prezime člana porodice	Broj porodične
13	Or	6760	19

**MIŠLJENJE KOORDINACIJE BORAČKIH UDRUŽENJA ZDK-a
O ZAKONU PRAVIMA DEMOBILIZIRANIH BRANLACA
I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA**

Zenica, 17.04.2019.godine

KOORDINACIONI ODBOR TEMELJNIH BORAČKIH ORGANIZACIJA ARMİJE RBIH ZDK-a
TEL: 032/441-561 FAX: 032/441-560

PREDMET: Odgovor na akt broj: 01-02-5852-2/19 od 08.04.2019.godine, a vezano za mišljenje o nacrtu (federalnog) Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.

MIŠLJENJE

U cilju realizacije zaključaka Predstavničkog doma Parlamenta F BiH, a i rješavanja dijela zahtjeva iznesenih u nacrtu Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica (dalje u tekstu nacrt Zakona) pozdravljamo i podržavamo sistemsko rješavanje dijela problema sa kojima se ova populacija susreće.

Odredbama nacrta Zakona propisano je 16 (šesnaest) prava od kojih neka u širem ili užem obimu ulaze u nadležnost Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica („Sl.novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 1/14), te zbog naprijed navedenog, stava smo da su ista već dobrim dijelom adekvatno regulisana podzakonskim aktima sa jasno određenim procedurama konzumiranja datih prava.

Analizirajući postojeće potrošnje Ministarstva, kao i broja potencijalnih novih korisnika, mišljenja smo kako bi navedeni nacrt Zakona opteretio Budžet ZDK-a za dodatnih 10.000.000 KM, te je potrebno planirati i ova sredstva.

Da bi se ovo prevazišlo stava smo da je potrebno u članu 20. navedenog Zakona propisati ograničenje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu, a na način koji će izdvojiti zaista zaslužne demobilisane branitelje, koji nisu u prilici svojim radom osigurati egzistenciju.

Predlažemo da ograničenja o provedbi predloženog Zakona budu:

- minimalno 24 mjeseca u periodu od 06.04.1992-23.12.1995.god. za ostvarivanje svih predviđenih prava;
- nesposobnost za privređivanje po osnovu preostale radne sposobnosti potencijalnog korisnika prava na novčanu egzistencijalnu naknadu,

jer sadašnjim prijedlogom se cjelokupna populacija proglašava radno nesposobnom, a isto se odnosi na potencijalne korisnike starosti od 40-57 godina.

Napominjemo da je po postojećem Zakonu o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica („Sl.novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 1/14), većinu prava eksploatišu demobilisani branitelji po navedenim ograničenjima, uključujući i zdravstveno osiguranje koje ostvaruju sa 12 mjeseci provedenim u oružanim snagama.

Svakako bi jednim članom trebalo predvidjeti da za prava čije je ostvarivanje ranije definirano kantonalnim Zakonom i podzakonskim aktima ista ostaju na snazi.

Iz sveg navedenog smatramo da predloženi nacrt Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica nije dobro rješenje i u predloženoj formi bilo bi ga nemoguće primjenjivati, kako zbog nejasno i široko postavljenih prava, tako i zbog ograničenja budžeta kantona, gradova i općina.

Napominjemo da ovakvo mišljenje o nacrtu Zakona ne predstavlja i deklarativno odbijanje i neslaganje sa sistemskim rješavanjem problema jedne od najugroženijih, a najzaslužnijih kategorija, već samo težnju za donošenjem racionalnog i pravednog Zakona, a sve u interesu samih demobilisanih branitelja.

Kao temeljna boračka udruženja ne pada nam na pamet da svoj rad temeljimo na populizmu i ne sprovođenju Zakona na cijeloj teritoriji Federacije, nego na realnim i sistemskim rješenjima, a isto tako smo mišljenja i stava da Zakon ne mogu konzumirati oni koji to nisu zaslužili.

S poštovanjem.

Dostaviti:

1x Ministarstvo za boračka pitanja ZDK-a

1x a/a

Predsjednik UDNRP ZDK-a
Nazim Bečirović

Predsjednik RVI ZDK-a
Jusuf Rakman

Predsjednica PSiPB ZDK-a
Fatima Mahmutagić

JEDINSTVENA ORGANIZACIJA BORAČKIH
ZENICKO - DOBOJSKI KANTON
ETERANA BIH
ZENICA

Predsjednik Koordinacije TBU ZDK-a
Predsjednik JOB-a "Unije veterana" ZDK-a

Vernest Karzić

Udruga nositelja ratnih odličja HVO ZDK
Zajednica udruga obitelji poginuli i nestalih branitelja HVO ZDK
Zajednica udruga i članova hrvatski vojnih invalida domovinskog rata HVO HB ZDK

Datum: 16.04.2019. godine

ZA: **Ministarstvo za braniteljska pitanja ZDK**

Predmet: Mišljenje u svezi Nacrta Zakona o pravima
razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji
- Dostavljam -

4592 3156

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON			
Primljeno: 19.04.2019.			
Org. jed.	Kvalifik. osoblje	Broj	Broj priloga
13	02	5852-2	2/9

Poštovani,

Sukladno Vašem dopisu broj: 13/02-02-5852-2/19 od 09.04.2019. godine a koji se odnosi na dostavljanje mišljenja po Nacrtu Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji u cilju realizacije zaključaka Predstavničkog doma Parlamenta FBiH dostavljamo Vam naše zajednički stav po istom:

Želimo da istaknemo, da pozdravljamo svaki zakon koji će svojim sadržajem pomoći braniteljskoj populaciji u poboljšanju osnovnih uvjeta života te sistemski riješiti dijela problema sa kojima se ova populacija susreće.

U samoj pripremi ovoga akta i iznošenja našeg mišljenja prema prijedlogu nacrta Zakona, izvršili smo konzultacije i neformalne procjene koje su nas dovele do pokazatelja koji mogu biti upozoravajući u cilju velikog financijskog opterećenja proračuna županija ali i općina, što bi u konačnici moglo dovesti do uskraćivanja nekih prava ili umanjenja planiranih aktivnosti općina i županija.

Odredbama nacrta Zakona, propisano je 16 prava koja su u većem dijelu obuhvaćena Zakonom o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona „ broj: 1/14), te zbog navedenog, stava smo, da su ista već adekvatno regulirana podzakonskim aktima sa jasno određenim procedurama konzumiranja dobivenih prava.

Priučavajući određene odredbe nacrta Zakona predlažemo slijedeće:

- a) Predlažemo da se ograničenja u provedbi predloženog zakona definiraju na slijedeći način:
 - minimalno 24 mjeseca u periodu od 06.04.1992-23.12.1995. godine, za ostvarivanje svih predviđenih prava Nacrtom zakona,
 - Nesposobnost za privređivanje po osnovu preostale radne sposobnosti potencijalnog korisnika prava na novčanu egzistencijalnu pomoć,

- b) Članak 20. Nacrta Zakona svojim sadržajem je veoma široko postavljen te smatramo da bi isti trebalo bolje definirati ili u potpunosti izbaciti iz nacrta Zakona. Sa svojim sadašnjim sadržajem bi mogao imati veoma teško financijsko opterećenja za županije.

c) Neovisno o dosadašnjim zaključcima ili odlukama, smatramo da bi u članku 2. „Definicija demobiliziranog branitelja „ bi trebalo nadograditi sa slijedećim „ onaj pripadnik koji je sudjelovao u ratu a tijekom njega dezertirao ili napustio svoju postrojbu u periodu od 18.09.1991 do 22.04.1996. godine bez odobrenja“ , neće imati prava korištenja odnosno konzumiranja ovih odredbi koje propisuje ovaj nacrt Zakon.

d) Određenim člankom bi trebalo nadograditi predloženi nacrt a koji bi svojim sadržajem trebao predvidjeti , da za prava čije je ostvarivanje ranije definirano županijskim zakonom ili podzakonskim aktima ista ostaju na snazi.

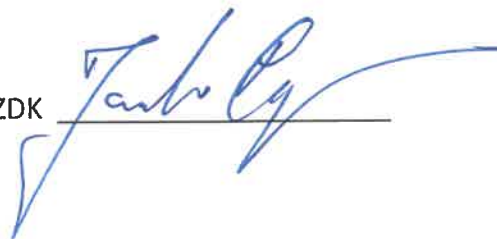
U konačnici , iz svega navedenog, smatramo da predloženi nacrt zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji, nije najbolje rješenje i u predloženoj formi bi ge bilo veoma teško provoditi . Razlog tomu su nejasne pojedine odredbe nacrta Zakona, te široko postavljena prava koja bi izrazito mnogo, opteretila proračune općina, gradova i županija

U svakom slučaju , moralo bi se voditi računa da prilikom osiguranja finansijskih sredstva za realizaciju odredaba zakona koji u konačnici bude prihvaćen , ne dođe do uskraćivanja stečenih prava preostalih kategorija braniteljski populacija koja su propisana odredbama različitih vrsta zakona i propisa.

Naše iskazano mišljenje o nacrtu Zakona ne predstavlja odbijanje odnosno neslaganje sa sustavnim rješavanjem problema jedne od najugroženiji braniteljski kategorija, već naša težnja da se zakon uredi koji će biti funkcionalan, provodljiv i svojim efektom direktno pomoći ovoj braniteljskoj populaciji koju svrstavamo u kategoriju razvojačenih branitelja.

S poštovanjem

UNRO HVO ZDK

ZUIČHVIDR HB ZDK

ZUOPINB HVO ZDK

From: Ministarstvo za boracka pitanja
Sent: Monday, April 15, 2019 10:48 AM
To: MBP -Aida Topčić
Subject: Fwd: Re: izjašnjenje o nacrtu zakona - traži se

----- Forwarded Message -----

Subject: Re: izjašnjenje o nacrtu zakona - traži se

Date: Mon, 15 Apr 2019 09:35:30 +0200

From: Pero Lujic <mailto:hvidrazedo@gmail.com>

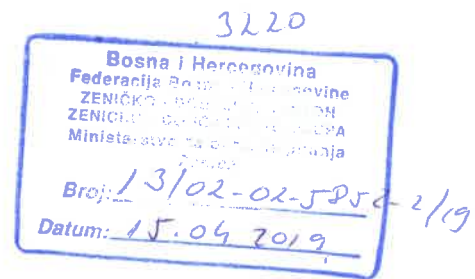
To: Ministarstvo za boracka pitanja <mailto:min.boracka@zdk.ba>

Poštovani ,

Temeljem Vašeg dopisa broj: 13/02-02-5852-2/19 od dana: 09.04.2019.godine ,u kojem tražite mišljenje ZU I ČLANOVA HVIDR-a HVO HB ZDK u svezi nacrtu Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica. ZU I ČLANOVA HVIDR-a HVO HB ZDK u potpunosti podržava predloženi nacrt Zakona , poznato nam je da demobilisani branitelji konzumiraju većinu prava predloženih u nacrtu Zakona kroz Zakon o dopunskim pravima branitelja našeg kantona , osim egzistencijalne novčane naknade. Koordinacija temeljnih udruga HVO HVO HB je redovito sudjelovala u pripremi nacrtu Zakona i zajednički sa udruženjima Armije BiH prihvatila predloženi teks nacrtu Zakona.

Za svagu daljnju suradnju u svezi ovog nacrtu Zakona stojimo Vam na raspolaganju .

S poštovanjem , i lijep pozdrav !

UDRUGA NOSITELJA RATNIH ODLIČJA HVO ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Broj žiro računa: UniCredit Zagrebačka banka d.d.: 3383102200418533

Identifikacijski broj: 4218575480004

Adresa: Željeznička B.B. Žepče

E-mail: unrohvozd@gmail.com

Broj: 1607-50-02-~~24~~/19

Datum: 14.04.2019. godine

ZA: **Ministarstvo za braniteljska pitanja ZDK**
Ministar Fahrudin Čolaković

Veza: Dopis broj: 13/02-02-5852-2/19 od 09.04.2019. godine

Predmet: Odgovor u svezi Nacrta Zakona o pravima
 razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji
 - Dostavljam -

Poštovani,

Sukladno Vašem dopisu broj: 13/02-02-5852-2/19 od 09.04.2019. godine a koji se odnosi na dostavljanje mišljenja po Nacrtu Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji dostavljamo Vam naše mišljenje:

Pozdravljamo svaki zakon koji će svojim sadržajem pomoći braniteljskoj populaciji u poboljšanju osnovnih uvjeta života što ovaj zakon u svom tekstu i sadržaju posjeduje.

a) Nacrt zakona je u većem dijelu prihvatljiv ali bi u stavku 2. članka 19. (Uslovi) Nacrta izbacili obvezu da budući korisnik novčane egzistencijalnu naknade bude 12 mjeseci prijavljen kao neuposleno lice kod nadležne službe za zapošljavanje. Ne vidimo potrebe ani razloga šta sa tim dobivamo, sem povećanog broj odjavljivanja sa radnih mjesta ili obrta te prijavljivanje na Biro. (što se već čini).

b) Članak 20. Svojim sadržajem je veoma široko postavljen te smatram da bih članak 20 predloženog nacrta trebalo dobro proučiti sa pravne strane jer bi moglo imati veoma teško finansijsko opterećenja za Kanton.

c) Što se tiče odredaba nacrta Zakona a koji se odnose na obveze općina(članak 35,36,37) koje će svojim efektom iziskivati finansijska sredstva, ista bi trebalo dobro razmotriti, jer i onako JLS imaju u previše problema u svome funkcioniranju ali i organiziranju života građana u području djelovanja.

d) U članku 2. Definicija demobiliziranog branitelja treba ugraditi stavku da onaj pripadnik koji je sudjelovao u ratu a tijekom njega dezertirao ili napustio svoju postrojbu u periodu od 18.09.1991 do 22.04.1996. godine bez odobrenja , neće imati prava korištenja odnosno konzumiranja ovih odredbi koje propisuje ovaj Zakon, odnosno neće imati status demobiliziranog branitelja.

I na ostale dijelove Nacrta zakona imamo manje primjedbe ali ste neće svojim sadržajem promijeniti suštinu nacrta Zakona, stoga iste nećemo navoditi.

U svakom slučaju, za nas je nacrt zakona prihvatljiv, ako se za isti nađu financijska sredstva na način da se drugom dijelu braniteljske populacije ne uskraćuju stečena prava odnosno dobivene privilegije odredbama različitih vrsta zakona, koji uređuju područje braniteljske populacije.

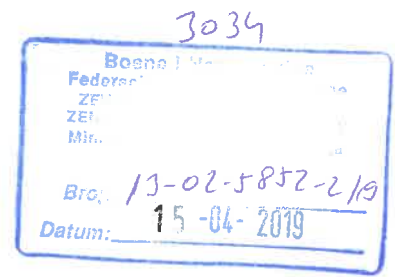
S poštovanjem

Predsjednik

Dragan Janko

Subject: Re: izjašnjenje o nacrtu zakona - traži se
From: Suabnor ZDK <suabnorzdk@gmail.com>
Date: 30. 4. 2019. 11:42
To: Ministarstvo za boracka pitanja <min.boracka@zdk.ba>

Poštovani,

potvrđujemo da smo primili Vaš dopis u prilogu sa Nacrtom Zakona o demobiliziranim borcima.

Isti smo uspjeli proučiti i sa stanovišta uloge SUABNOR ZDK-a i članica Saveza odnosno UABNOR-a općina i grada Zenice nemamo primjedbi.

Koliko smo upućeni u srž Zakona njime se definira ko je u statusu demobiliziranog borca i što je najvažnije određuje visina naknade za egzistenciju demobiliziranog borca. Takođe u Zakonu je naglašeno da će spisak svih boraca/branitelja koji su bili mobilizirani u ARBiH, MUP i HVO uraditi šest mjeseci nakon što ovaj Zakon stupi na snagu. Koliko možemo zaključiti Zakon o pravima demobiliziranih boraca ne ulazi u domen statusa Udruženja boračkog karaktera. Obzirom da Vlada i Skupština Zeničko-dobojskog kantona takođe trebaju ovaj Zakon razmatrati i zauzeti stav posebno o visini sredstava koje zatjeva njegova realizacija naše Udruženje SUABNOR ZDK i članice UABNOR-i iskazuju spremnost na saradnju kako bi se pronašao najoptimalniji mogući način rješavanja statusa brojne kategorije kao što su demobilizirani borci/branitelji, ali i kako se ne bi dovelo u pitanje funkcionisanje postojećih Udruženja i našeg Saveza.

Uz pozdrav,

Podpredsjednik SUABNOR ZDK

Sretko

Radišić

On Tue, Apr 9, 2019 at 2:00 PM Ministarstvo za boracka pitanja <min.boracka@zdk.ba> wrote:
Poštovani,
u prilogu je nacrt Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica,
izjašnjenje o istome, molimo, dostavite što skorije.

SAVEZ DEMOBILISANIH BORACA
ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA
1992-1995
ZE-DO KANTONA
Maršala Tita br.22
Tel/fax:+387 32 241 528

ASSOCIATION OF DEMOBILIZED SOLDIERS
1992-1995
ZENICA-DOBOJ CANTON
Maršala Tita br.22
Tel/fax: +387 32 241 528

452 3034

ZENICA	KANTON		
Primijeno	11-04-2019		
Org. jed.		Službeni broj	Broj priloga
13-02	-	5852-2	2/1

Broj: 867 - 04/19

Zenica, 11.04.2019.godina

MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA ZDK

n/r Ministra

R. K. M.
Aidca

Predmet: Odgovor na Vaš dopis broj 13/02-02-5852-2/19 od 09.04.2019.godine.

Poštovani!

U prostorijama Saveza demobilisanih boraca OOR-a 92-95 ZDK održan je sastanak Upravnog odbora, te je jedna od tačaka dnevnog reda bio i Nacrt Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.

Upravni odbor je donio jedinstven stav o navedenom Nacrtu Zakona a to je davanje podrške u realizaciji istog.

Svako dobro!

Savez demobilisanih boraca
OOR-a 92-95 ZDK

DOSTAVLJENO:

-1x naslovu

-1x a/a

Za
Predsjednik
Memić Fuad
Fuad Memić

C

Račun kod UNION BANKE ZENICA br. 102010000048324
savez.demobilisanih.boracaZDK@hotmail.com

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA ZAVIDOVIĆI
Služba za upravu pitanja boraca,
raseljenih lica i izbjeglica
Broj: 05-49-18/19-AP-430
Datum: 15.04.2019. godine

3057 4495

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON			
PRIMLJENO		18-04-2019	
Org. jedinica	Kl. oznaka	Područje	Broj priloga
13	02	5852	2/19

- Ministarstvo za boračka pitanja, Zenica -
- Veza Vaš akt broj 13/02-02-5852-2/19 od 09.04.2019. godine -

PREDMET: Zakon o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, prijedlozi, dostavlja se

Vezano za navedeni Zakon, a po pitanju člana 30. (ostvarivanje prava), dostavljamo Vam sljedeće prijedloge:

1. da se u Zakon o prijevremenom povoljnijem penzionisanju ugradi odredba, koja bi se odnosila na prijevremeno povoljnije penzionisanje žena-demobiliziranih branilaca, a u smislu da se na iste primjenjuje 60 (umjesto 65) godina života, što znači da ta granica bude niža u odnosu na muškarce, obzirom da je u svakom Zakonu o penzionisanju postojala razlika u starosnoj granici između muškaraca i žena
2. da se u Zakon o prijevremenom povoljnijem penzionisanju ugradi odredba o mogućnosti dokupa staža (npr. 3 godine učešća u OS, 57 godina starosti, 20 godina uplaćenih doprinosa – uz mogućnost dokupa staža do 5 godina i najmanje 1. godina u evidenciji Zavoda za zapošljavanje).

Nadamo se da će te uvažiti naše prijedloge i iste prosljediti nadležnim institucijama, kao inicijativu.

S poštovanjem!

POMOĆNIK NAČELNIKA

Michat Bajramović dipl.ecc

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA VISOKO

Služba za opću upravu, inspeksijske poslove
i boračko-invalidsku zaštitu

2158
4655

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	
22-04-2019	
broj priloga	
13	02-5852-2/19

Broj: 05/3-41-152/19

Datum: 16.04.2019. godine

MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA ZDK
ZENICA

PREDMET: Primjedbe i prijedlozi na Nacrt Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica

Veza: Vaš akt broj:13/02-02-5852-2/19 od 09.04.2019.godine

1. Primjedba na član 12 navedenog nacrta Zakona:

U Budžetu Općine Visoko za tekuću godinu nisu planirana sredstva za navedenu namjenu. S obzirom na broj korisnika koji se liječe u Tuzli, Sarajevu, Travniku i dr. gradovima van ZDK, te se radi o znatnim finansijskim sredstvima, a imajući u vidu visinu i punjenje Budžeta općine Visoko, ograničena je mogućnost za provedbu ovog člana i u narednoj godini.

Općina Visoko je u dosadašnjem periodu podržavala ovu populaciju u vidu pomoći za liječenje u skladu sa raspoloživim sredstvima, što će svakao nastaviti i u narednom periodu.

2. Primjedbe na član 35. i 36.

Predlažemo da u stavu (1) člana 35. da stoji : Lica iz člana 2. ovog zakona dodaje se „ koji su proveli najmanje 24. mjeseca u navedenom periodu u OS Armije BiH i nalaze se na evidenciji Biroa za zapošljavanje“.

Umjesto riječi subvencioniranje troškova da stoji „ oslobađanje“, jer subvencioniranje podrazumjeva planiranje sredstava u Budžetu koja bi služba uplaćivala umjesto korisnika.

3. Primjedbe iz člana 35. primjeniti i u članu 36.

4. Primjedbe na član 37.

Prvo član 37. uskladiti sa Zakonom o stvarnim pravima koji ne predviđa dodjelu građevinskog zemljišta i umjesto riječi subvencioniranje da stoji „oslobađanje“.

Postojećom općinskom Odlukom o osnovama i kriterijima za utvrđivanje i davanje olakšica pri plaćanju naknade za pogodnost korištenja građevinskog zemljišta i naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta , demobilisani branioци koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica oslobođeni su troškova u visini 50% ukupne cijene, što se dosadašnjom praksom pokazalo jako dobro.

5. Primjedbe na član 42.

U stavu (3) dodati rečenicu“ Za ostvarivanje prava iz stava (1) i (2) je obavezno priložiti račun ili dokaz o uplati navedenih priključaka izdat od nadležnog pravnog lica u općini prebivališta kako bi se moglo ostvariti pravo na refundiranje sredstava iz Budžeta kantona.

6.4.Primjedbe na član 50.

Općinska služba nema osposobljenu osobu (advokata) koji bi pružao besplatnu pravnu pomoć, te potrebno precizirati koje vrste pravne pomoći i pred kojim organima
U pružanju usluga korisnicima svaka služba iz svoje nadležnosti pruža besplatnu pravnu pomoć.

S poštovanjem!

DOSTAVLJENO:

- Naslovu,
- Arhiva

POMOĆNICA NAČELNICE,

Edina Ahmetovic

Broj: 01-02-5852-2/19
Zenica, 08.04.2019. godine

**ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
VLADA KANTONA**

- *n/r premijera Kantona*
- *n/r sekretara Vlade po ovlaštenju*

PREDMET: Mišljenje o Nacrtu (federalnog) Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica - traži se

U prilogu ovog dopisa, a radi davanja mišljenja dostavljamo vam akt Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata broj: 01-41-1224/19 od 08.04.2019. godine, sa **priloženim Nacrtom (federalnog) Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica**, koji su u Stručnoj službi Skupštine Zeničko-dobojskog kantona **zaprimljeni na službeni e-mail Skupštine dana 08.04.2019. godine,**

U pomenutom aktu je navedeno, da je davanje mišljenja potrebno, obzirom da je u pitanju zajednička nadležnost federalne vlasti i kantona, u skladu sa članom III 2.e), a u vezi sa članom III 3. (3) Ustava FBiH i u vezi sa Zaključkom Vlade Federacije BiH, V. broj: 247/2019 usvojenim na 133. hitnoj sjednici održanoj 05.04.2019. godine, **te da je mišljenje potrebno dostaviti najkasnije u roku od 30 dana.**

S tim u vezi, a u cilju postupanja po navedenom aktu, **molimo vas da nam što prije** dostavite traženo mišljenje, koje bi Skupština Kantona imala u vidu prilikom razmatranja Nacrta navedenog Zakona, a na osnovu kojeg bi Skupština Kantona utvrdila svoje mišljenje po istom, te nakon toga isto dostavila Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata u ostavljenom roku.

S poštovanjem,

PRILOZI: Kao u dopisu

DOSTAVLJENO:

- 1 x Naslovu
- 1 x Komisiji za boračka i invalidska pitanja Skupštine ZDK-/04-01
- 1 x Poslanicama Skupštine ZDK/05-03
- 1 x U spis predmeta/03 "R"

Skupština Zenicko-dobojskog kantona

17.00.04/19.14

SKUPŠTINA ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA			
Primljeno: 08.04.2019.			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01-	02-	5852-	1/19

From: "Tatjana Pejaković" <Tatjana.Pejakovic@fmbi.gov.ba>

Date: ponedjeljak, 08. april 2019. 12:09

To: <kontakt@skupstinausk.ba>; <strucna.sluzba@skupstinazp.ba>; <skupstinatk@bih.net.ba>; <skupstina@zdk.ba>; <skupstina.bpk@hotmail.com>; <skupstina.sabor@bih.net.ba>; <info@skupstina-hnz-k.ba>; <info@skupstina-zzh.ba>; <skupstina@skupstinaks.gov>; <info@skupstinahbz.ba>

Attach: Traži se mišljenje na Nacrt zakona o pravima demobiliziranih branilaca.pdf; USAGLAŠEN TEKST ZAKONA RADNA GRUPA 29.03.2019..doc

05-03/08.04.19. Ⓢ

Poštovani, u prilogu mail-a šaljem Vam propratni akt i Nacrt zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica na mišljenje.

Molim Vas da potvrdite primitak mail-a.

Lijep pozdrav,

Tatjana Pejaković, sekretar ministarstva

08.04.2019.

Broj: 01-41-1224/19
Sarajevo, 08.04.2019. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDRACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

SKUPŠTINA ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA			
Primljeno: 08.04.2019.			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01-	02-	5852/19	

PREDMET: Traži se mišljenje na Nacrt zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica,-

Poštovani,

U prilogu akta dostavljamo Vam tekst Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, radi davanja mišljenja, obzirom da je u pitanju zajednička nadležnost federalne vlasti i kantona u skladu sa članom III 2.e), a u vezi sa članom III 3. (3), Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94), a u vezi sa Zaključkom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, V. broj: 247/2019 usvojenog na 133. hitnoj sjednici održanoj dana 05.04.2019. godine.

Molimo Vas da nam mišljenje dostavite najkasnije u roku od **30 dana**.

Napominjemo da ukoliko ne dostavite Vaše mišljenje u predviđenom roku, smatrat će se da se slažete sa dostavljenim Nacrtom.

S poštovanjem,

Prilog:

-Nacrt zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica

Dostavljeno:
1.Naslovu (10X)
2.a/a

**FEDERALNO MINISTARSTVO ZA PITANJA BORACA I INVALIDA
ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA-FEDERALNO
MINISTARSTVO ZA PITANJA BRANITELJA I
INVALIDA DOMOVINSKOG RATA**

ZAKON

**O PRAVIMA DEMOBILIZIRANIH BRANILACA
I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA**

Sarajevo, mart 2019. godine

RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U cilju realizacije Zaključka Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH broj: 01-02-23/19 od 28.02.2019. godine, usvojenog na sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, predlaže se donošenje Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica. Ovo iz razloga što postoji neodložna potreba za sistemskim rješavanjem prava demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.

Odredbama Nacrta zakona je propisano da demobilizirani branioci i članovi njihovih porodica pod uslovima utvrđenim ovim zakonom mogu ostvariti 16 određenih prava, a između ostalih i pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu.

Osim navedenog propisana je i javna objava jedinstvenog registra branilaca i korisnika prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite na web stranici Federalnog ministarstva.

ZAKON O PRAVIMA DEMOBILIZIRANIH BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovim zakonom uređuju se prava, uslovi i postupak za ostvarivanje prava demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.

Član 2. (Definicija demobiliziranog branioca)

(1) Demobiliziranim braniocem, u smislu ovog zakona, smatra se pripadnik Armije Republike Bosne i Hercegovine, Hrvatskog vijeća obrane i policije nadležnog organa unutrašnjih poslova (u daljnjem tekstu: Oružane snage), koji je učestvovao u pripremama za odbranu ili u odbrani Bosne i Hercegovine u periodu od 18.09.1991. do 22.04.1996. godine.

(2) Demobiliziranim braniocem dobrovoljcem smatra se i lice koje je kao maloljetno dobrovoljno stupilo u Oružane snage u periodu iz stava (1) ovog člana.

Član 3. (Članovi porodice demobiliziranog branioca)

Članovi porodice demobiliziranog branioca, u smislu ovog zakona, su roditelji, bračni partner i djeca koja žive u zajedničkom domaćinstvu sa demobiliziranim braniocem do navršene 25 godine života ukoliko su na redovnom školovanju.

II - PRAVA DEMOBILIZIRANIH BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

Član 4. (Prava)

Demobilizirani branioci i članovi njihovih porodica, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, mogu ostvariti pravo na:

- a) zdravstvenu zaštitu;
- b) liječenje u inostranstvu, banjsko i klimatsko liječenje-liječenje i rehabilitacija u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama, jednokratnu novčanu pomoć za liječenje, prednost u korištenju usluga zdravstvenih ustanova; troškove prevoza za liječenje u drugom kantonu, besplatno liječenje PTSP-a;
- c) osiguranje povoljnijih uslova za zapošljavanje i prioritet pri zapošljavanju;
- d) pomoć u slučaju smrti;
- e) novčanu egzistencijalnu naknadu;
- f) prijevremeno povoljnije penzionisanje;
- g) duži godišnji odmor po osnovu učešća u Oružanim snagama;
- h) stambeno zbrinjavanje;
- i) subvenciju plaćanja naknade za pogodnost;

- j) subvenciju obaveze plaćanja naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište i naknade za uređenje građevinskog zemljišta;
- k) dodjelu sredstava za održivi povratak;
- l) besplatni priključak na infrastrukturne mreže (voda, električna energija, gas);
- m) prednost pri smještaju u penzionerske domove i gerontološke centre
- n) osiguranje povoljnijih uslova školovanja;
- o) izdavanje identifikacijske kartice demobiliziranog branioca,
- p) besplatnu pravnu pomoć.

a) Zdravstvena zaštita

**Član 5.
(Ostvarivanje prava)**

- (1) Lica iz čl. 2. i 3. ovog zakona status osiguranika ostvaruju po Zakonu o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18).
- (2) Obveznici uplate doprinosa za lica iz stava (1) su kantonalni organi nadležni za boračko-invalidsku zaštitu. Osnovica i stopa za uplatu doprinosa je propisana Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

**Član 6.
(Ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu demobiliziranih branilaca povratnika i članova njihovih porodica)**

Demobilizirani branioci i članovi njihovih porodica, koji su povratnici u entitet Republiku Srpsku i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt BiH), mogu ostvariti pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa Odlukom Vlade Federacije BiH o ostvarivanju prava iz bolničke zdravstvene zaštite za povratnike iz Federacije BiH u RS u zdravstvenim ustanovama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 84/14 i 36/15) i Sporazumom o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite osiguranih lica na teritoriji BiH, van područja entiteta, odnosno Distrikta Brčko kome osigurana lica pripadaju ("Službene novine Federacije BiH", broj: 41/01, 7/02 i 14/17)..

**Član 7.
(Oslobađanje od plaćanja ličnog učešća)**

Nezaposleni demobilizirani branilac i članovi njegove porodice su oslobođeni plaćanja ličnog učešća u troškovima korištenja zdravstvene zaštite i nabavke ortopedskih pomagala, ukoliko to pravo ne mogu koristiti po drugom osnovu.

- b) Liječenje u inostranstvu, banjsko i klimatsko liječenje-lijecenje i rehabilitacija u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama, jednokratna novčana pomoć za liječenje, prednost u korištenju usluga zdravstvenih ustanova i liječenje u drugom kantonu i besplatno liječenje PTSP-a**

**Član 8.
(Liječenje u inostranstvu)**

- (1) Lica iz člana 2. ovog zakona, mogu ostvariti pravo na naknadu troškova liječenja u inostranstvu ako je u pitanju oboljenje koje se ne može liječiti u Bosni i Hercegovini, kao

i pravo na naknadu troškova prijevoza za odlazak na liječenje i povratak sa liječenja, u skladu sa Pravilnikom o uvjetima i postupku upućivanja osiguranih osoba na liječenje u inostranstvo ("Službene novine Federacije BiH", broj: 93/13).

(2) O nemogućnosti liječenja u Bosni i Hercegovini, potvrdu izdaje nadležna konzilijarna ljebarska komisija, koja na osnovu medicinske dokumentacije predlaže takvo liječenje.

Član 9.

(Banjsko i klimatsko liječenje-liječenje i rehabilitacija u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama)

(1) Preporuku za banjsko i klimatsko liječenje i rehabilitaciju u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama, na osnovu zahtjeva lica iz člana 2. ovog zakona, izdaje nadležni ljekar specijalista, a odluku donosi ljebarska komisija Zavoda zdravstvenog osiguranja kantona.

(2) Pravo iz stava (1) ovog člana, ostvaruje se putem kantonalnog organa uprave nadležnog za boračko-invalidsku zaštitu.

Član 10.

(Jednokratna novčana pomoć za liječenje)

(1) Demobilizirani branilac i članovi njegove porodice mogu ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć za plaćanje troškova liječenja.

(2) Sredstva za ostvarivanje prava iz stava (1) ovog člana obezbijedit će se u budžetu Federacije, budžetima kantona gradova i općina Bosne Hercegovine, u skladu sa mogućnostima.

(3) Propise o realizaciji prava na jednokratnu novčanu pomoć za liječenje donijet će federalni ministar za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (u daljem tekstu: federalni ministar), i nadležni organi kantona, gradova i općina, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu zakona.

Član 11.

(Prednost u korištenju usluga zdravstvenih ustanova)

(1) Lica iz člana 2. ovog zakona imaju prednost pri ostvarivanju zdravstvenih usluga u zdravstvenim ustanovama, uključujući sve vrste dijagnostike (CT, MR i ostale laboratorijske pretrage).

(2) Nadležne ustanove iz oblasti zdravstva dužne su u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona na vidnom mjestu istaći obavijest da lica iz člana 2. ovog zakona imaju prednost za pružanje usluga.

Član 12.

(Troškovi prevoza za liječenje u drugom kantonu)

(1) Demobilizirani branilac može ostvariti pravo na troškove prijevoza radi liječenja u drugom kantonu u visini povratne autobusne karte, o čemu rješenje donosi nadležna općinska služba za boračko-invalidsku zaštitu po mjestu prebivališta demobiliziranog branioca.

(2) Novčana sredstva za finansiranje prava iz stava (1) ovog člana će se obezbijediti u budžetu općine po mjestu prebivališta demobiliziranog branioca, u skladu sa mogućnostima.

(3) Liječenje u drugom kantonu za lica iz člana 2. provodiće se u skladu sa Sporazumom o načinu i postupku korištenja zdravstvene zaštite van područja kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja kome osiguranik pripada ("Službene novine Federacije BiH", br: 41/01, 7/02 i 14/17).

Član 13. (Besplatno liječenje PTSP-a)

(1) Lica iz člana 2. ovog zakona, kojima je dijagnosticiran PTSP, mogu ostvariti pravo na besplatne lijekove za liječenje PTSP-a, u skladu sa pozitivnim propisima u oblasti zdravstvenog osiguranja.

(2) Novčana sredstva za lijekove iz stava (1) ovog člana obezbijedit će se iz sredstava budžeta Federacije, budžeta kantona, budžeta Zavoda za zdravstveno osiguranje i budžeta općina i gradova, u skladu sa mogućnostima, svako u okviru svoje nadležnosti.

c) Osiguranje povoljnih uslova za zapošljavanje i prioritet pri zapošljavanju

Član 14. (Prednost pri zapošljavanju)

(1) Nezaposlena lica iz čl. 2. i 3. ovog zakona mogu ostvariti pravo na prednost prilikom zapošljavanja.

(2) Federalni, kantonalni, gradski organi i općinske službe za upravu i upravne organizacije, javne ustanove i javna preduzeća čiji su osnivači Federacija, kanton, grad ili općina, dužni su prilikom prijema u radni odnos osigurati prednost licima iz čl. 2. i 3. ovog zakona.

(3) Obaveze iz stava (2) ovog člana imaju i sva privredna društva i javna preduzeća u kojima Federacija ima većinski vlasnički udio.

(4) Subjekti iz st. (2) i (3) ovog člana dužni su u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uskladiti svoje akte i propise i donijeti provedbeni propis kojim se reguliše prednost pri zapošljavanju, na način da se licima iz čl. 2. i 3. ovog zakona ukupan broj bodova povećava za 30%.

Član 15. (Prednost pri korištenju prava)

(1) Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje su dužni u programima aktivne politike u oblasti zapošljavanja izraditi mjere kojim će se osigurati posebna sredstva radi povoljnijeg sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja, obuke, prekvalifikacije i dokvalifikacije lica iz člana 2. ovog zakona koja se nalaze na evidenciji nezaposlenih osoba u Federaciji BiH.

(2) Prilikom izrade programa iz stava (1) ovog člana, dodatne pogodnosti osigurat će se licima iz člana 2. stav (2). ovog zakona.

(3) Lica iz člana 2. ovog zakona, pod uslovom da su registrovani kao individualni poljoprivredni proizvođači ili imaju prijavljen obrt, imaju prioritet pri dodjeli sredstava za investicije u poljoprivredna domaćinstva (gazdinstva) i obrtnu djelatnost.

d) Pomoć u slučaju smrti

Član 16. (Ostvarivanje prava)

(1) U slučaju smrti lica iz člana 2. ovog zakona, članovi porodice sa kojima je umrli živio u zajedničkom domaćinstvu u vrijeme smrti mogu ostvariti pravo na troškove dženaze/sahrane, u visini prosječne neto plaće zaposlenih u Federaciji iz prethodne godine, ukoliko to pravo nisu ostvarili prema drugom propisu.

(2) Sredstva iz stava (1) ovog člana obezbjedit će se iz budžeta Federacije u skladu sa mogućnostima.

Član 17. (Postupak pri ostvarivanju prava u slučaju smrti)

(1) Zahtjev za ostvarivanje prava iz člana 16. ovog zakona podnosi se organu nadležnom za boračko-invalidsku zaštitu po mjestu posljednjeg prebivališta demobiliziranog branioca, a članovi porodice umrlog demobiliziranog branioca koji žive u entitetu Republika Srpska i Brčko Distriktu BiH zahtjev za ostvarivanje tog prava podnose Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata/Federalnom ministarstvu za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo).

(2) Novčana sredstva za troškove dženaze/sahrane u slučaju smrti demobiliziranih branilaca koji žive na području entiteta Republika Srpska ili Brčko Distrikta BiH obezbijedit će se iz sredstava Federalnog ministarstva predviđenih u budžetu Federacije.

(3) Federalno ministarstvo je dužno da najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propis kojim će se urediti način ostvarivanja prava iz člana 16. ovog zakona.

e) Novčana egzistencijalna naknada

Član 18. (Pojam)

Novčana egzistencijalna naknada u smislu ovog zakona je mjesečna novčana naknada demobiliziranim braniocima koja se dodjeljuje pod uslovima, na način i u visini propisanim ovim zakonom.

Član 19. (Uslovi)

(1) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu može ostvariti demobilizirani branilac sa navršenih 65 godina života pod uslovom da je bio pripadnik Oružanih snaga najmanje 12 mjeseci, ukoliko ima prebivalište na teritoriji Bosne i Hercegovine, i ako ostvaruje

mjesečne prihode u iznosu manjem od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji BiH za mjesec decembar 2018. godine.

(2) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu može ostvariti demobilizirani branilac sa navršenih 57 godina života pod uslovom da je bio pripadnik Oružanih snaga najmanje 12 mjeseci, da je prijavljen kao nezaposleno lice kod nadležne službe za zapošljavanje najmanje godinu dana prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava, ukoliko ima prebivalište na teritoriji Bosne i Hercegovine, i ako ostvaruje mjesečne prihode u iznosu manjem od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji BiH za mjesec decembar 2018. godine.

Član 20.

Kantoni će svojim propisima urediti uslove, način i postupak za ostvarivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu za demobilizirane branioce koji nisu obuhvaćeni članom 19. ovog zakona.

Član 21.

(1) Lice iz člana 19. ovog zakona je dužno dokazati da nema drugih prihoda većih od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji BiH za mjesec decembar 2018. godine.

(2) Federalno ministarstvo će donijeti propis o načinu, uslovima i dokumentaciji potrebnoj za ostvarivanje prava iz člana 18. ovog zakona.

Član 22.

(Utvrđivanje iznosa novčane egzistencijalne naknade)

(1) Lice iz člana 19. ovog zakona može ostvariti pravo na mjesečnu novčanu egzistencijalnu naknadu u iznosu od 5 KM po mjesecu provedenom u Oružanim snagama BiH.

(2) Iznos mjesečne novčane egzistencijalne naknade može biti i niži uz primjenu koeficijenta za obračun.

Član 23.

(Nadležnost za prvostepeno rješavanje)

(1) Nadležna općinska služba za boračko-invalidsku zaštitu, prema mjestu prebivališta podnosioca zahtjeva, rješava u prvom stepenu o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu.

(2) Po zahtjevu lica koje ima prebivalište u entitetu Republika Srpska, o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu u prvom stepenu, rješava najbliža općinska služba nadležna za boračko-invalidsku zaštitu u Federaciji u odnosu na mjesto njegovog prebivališta, vodeći računa o teritorijalnoj i komunikacijskoj pogodnosti.

(3) Za demobilizirane branioce koji imaju prebivalište u Brčko Distriktu BiH, o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu rješava nadležna služba za boračko-invalidsku zaštitu Brčko Distrikta BiH.

Član 24.
(Od kada se pravo priznaje)

Licima koja ispunjavaju uvjete za priznavanje prava, novčana egzistencijalna naknada pripada od prvog dana narednog mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

Član 25.
(Odlučivanje po žalbi)

(1) Protiv prvostepenog rješenja o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu dopuštena je žalba.

(2) Žalba se izjavljuje u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(3) Po žalbi izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja za lica iz člana 19. odlučuje Federalno ministarstvo.

(4) Protiv rješenja donesenog po žalbi, može se pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(5) Prvostepeno rješenje podliježe reviziji. Reviziju obavlja Federalno ministarstvo. Revizija odlaže izvršenje rješenja. U toku revizije Federalno ministarstvo može dati saglasnost na prvostepeno rješenje ili ga poništiti ili ukinuti ili samo drugačije riješiti upravnu stvar.

Član 26.
(Prestanak prava na novčanu egzistencijalnu naknadu)

(1) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu prestaje:

a) smrću korisnika prava ;

b) zasnivanjem radnog odnosa, ostvarivanjem prava na penziju, prijavom samostalne djelatnosti ličnim radom, ostvarivanjem prava na mjesečnu naknadu po federalnim, kantonalnim i općinskim propisima, ostvarivanjem prihoda po osnovu izdavanja u zakup nekretnina, ukoliko po navedenom demobilizirani branilac ostvaruje mjesečne prihode u iznosu većem od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji BiH za mjesec decembar 2018. godine.

(2) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu ne može se prenijeti na drugo lice.

(3) Korisnik prava dužan je u roku od 15 dana od dana nastanka promjene prijaviti prvostepenom organu svaku promjenu koja utiče na prestanak prava.

(4) Prvostepeni organ će po službenoj dužnosti na osnovu prijave korisnika prava ili saznanja na drugi način o razlozima za prestanak prava, donijeti rješenje o prestanku prava.

Član 27.
(Način isplate i izvještavanje)

(1) Novčana sredstva za ostvarivanje i korištenje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu za lica iz člana 19. osigurati će se u budžetu Federacije. Utvrđuju se ukupna novčana sredstva na nivou fiskalne godine za ove namjene u iznosu od 50.000.000,00 KM (slovima: pedesetmiliona i 0/00 konvertibilnih maraka).

(2) Ukoliko iznos pojedinačne naknade iz člana 22. ovog zakona, pomnožen sa brojem korisnika, bude zahtijevao veći iznos sredstava iz stava (1) ovog člana, primjenit će se koeficijent za obračun.

(3) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine nakon usvajanja budžeta, kvartalno donosi akt kojim će utvrđivati koeficijent za obračun i iznos novčane egzistencijalne naknade, u zavisnosti od broja korisnika na način da ukupan iznos potrebnih sredstava na nivou fiskalne godine ne prelazi iznos iz stava (1) ovog člana.

(4) Prvostepeni organ vodi kompletnu evidenciju o korisnicima koji ostvaruju pravo po ovom zakonu, a Federalno ministarstvo vodi evidenciju o izvršenim isplatama i o tome kvartalno izvještava Vladu Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 28. (Povrat sredstava)

(1) Lice kome je isplaćeno novčano primanje prema ovom zakonu na koje nije imalo pravo, dužno je vratiti primljeni iznos.

(2) Za nepravilne isplate koje su nastale kao greška organa koji je vodio postupak, nepravilno isplaćena sredstva nadoknadit će organ koji je učinio grešku i odgovarajući iznos doznačiti na račun budžeta Federacije.

Član 29. (Kontrola namjenskog trošenja sredstava)

Federalno ministarstvo vrši inspekcijski nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu.

f) Pravo na prijevremeno povoljnije penzionisanje

Član 30. (Ostvarivanje prava)

Pravo na prijevremeno povoljnije penzionisanje demobilizirani branilac ostvaruje po osnovu Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/13 i 90/17) i Zakonu openijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj: 13/18).

g) Pravo na duži godišnji odmor po osnovu učešća u Oružanim snagama

Član 31. (Godišnji odmor)

(1) Demobilizirani branilac koji je u radnom odnosu može ostvariti pravo na uvećanje godišnjeg odmora po osnovu učešća u Oružanim snagama.

(2) Uvećanje godišnjeg odmora za lice iz stava (1) ovog člana se određuje na slijedeći način:

- a) učešće u odbrambeno-oslobodilačkom/domovinskom ratu 12-18 mjeseci – iznosi 1 dan
- b) učešće u odbrambeno-oslobodilačkom/domovinskom rata 18-30 mjeseci – iznosi 2 dana
- c) učešće u odbrambeno-oslobodilačkom/domovinskom ratu više od 30 mjeseci – iznosi 3 dana

(3) Svi poslodavci su dužni u roku od 90 od dana stupanja na snagu ovog zakona u svojim pravilnicima odnosno statutima, propisati način, uslove i postupak ostvarivanja prava iz stava (1) ovog člana.

h) Stambeno zbrinjavanje

Član 32. (Stambeno zbrinjavanje)

(1) Demobilizirani branioci koji nemaju u vlasništvu stan ili kuću, niti koriste stan u svojstvu nosioca stanarskog prava mogu ostvariti pravo na pomoć u rješavanju stambenog pitanja u skladu sa kantonalnim propisima, a prema sredstvima kantona predviđenim za te namjene.

(2) Sredstva za ostvarivanje prava iz stava (1) ovog člana osiguravaju se u budžetu kantona u skladu sa mogućnostima.

(3) Sredstva za ostvarivanje prava iz stava (1) ovog člana za demobiliziranog branioca nastanjenog u Republici Srpskoj osiguravaju se u budžetu kantona na čijem području je povratnik u entitet Republika Srpska imao posljednje boravište, ili u budžetu kantona koji je najbliži mjestu prebivališta povratnika, u skladu sa mogućnostima.

Član 33. (Kreditna sredstva za opravku i sanaciju)

(1) Demobilizirani branioci mogu ostvariti pravo na kreditna sredstva za opravku i sanaciju porodičnih stambenih objekata, opravku i sanaciju stanova, izgradnju novih porodičnih stambenih objekata i stanova, kupovinu stambenog objekta ili stana.

(2) Novčana sredstva za ostvarivanje prava iz stava (1) ovog člana osigurat će se putem Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračkih populacija.

Član 34. (Rok)

Vlade kantona će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propis kojim će urediti kriterije za korištenja prava, vrstu, namjenu, visinu, postupak i uslove za dodjelu sredstava za rješavanje stambenih pitanja, kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje tog prava.

i) Subvencioniranje naknade za pogodnost

Član 35. (Subvencioniranje)

(1) Lice iz člana 2. ovog zakona mogu ostvariti pravo na subvencioniranje troškova naknade za pogodnosti za izgradnju porodične stambene zgrade za vlastite potrebe netto građevinske površine do 200 m² kada prvi put rješavaju svoje stambeno pitanje.

(2) Odredba stava (1) ovog člana odnosi se i nadogradnju, nadziđivanje, preuređenje krovšta i potkrovlja, pretvaranje zajedničkih prostorija i rekonstrukciju kojom se povećava dotadašnja površina do 100 m² netto građevinske površine.

Član 36.
(Ostvarivanje prava)

Lice iz člana 2. ovog zakona može u jednom slučaju ostvariti pravo na subvencioniranje troškova naknade za pogodnosti i naknade za uređenje građevinskog zemljišta za izgradnju poslovnog prostora netto građevinske površine do 100 m².

j) Subvencioniranje naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište i naknade za uređenje građevinskog zemljišta

Član 37.
(Subvencioniranje)

Lica iz člana 2. ovog zakona kada prvi put rješavaju svoje stambeno pitanje mogu ostvariti pravo na subvencioniranje naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište i naknade za uređenje građevinskog zemljišta u svrhu izgradnje individualnog stambenog objekta za vlastite potrebe, površine do 400 m².

Član 38.
(Rok)

Općine će svojim propisima urediti uslove, način i postupak za ostvarivanje prava iz čl. 35, 36. i 37. ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

k) Dodjela sredstava za održivi povratak

Član 39.
(Održivi povratak)

Lica iz člana 2. ovog zakona, koja su ostvarila povratak u mjesta u kojima su imali prebivalište, odnosno boravište prije početka agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu, u svrhu obezbjeđenja uvjeta za održivi povratak u istom, imaju prednost pri dodjeli sredstava za održivi povratak.

Član 40.

Pravo iz članova 32. – 39. ovog zakona ne mogu ostvariti lica koja su izvan svog prijeratnog mjesta prebivališta riješila svoje stambeno pitanje.

Član 41.
(Obezbijedenje sredstava za ostvarivanje prava održivog povratka)

Sredstva za ostvarivanje prava iz člana 39. će se obezbijediti sredstvima kantonalnih budžeta i sredstvima budžeta Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica predviđenih u budžetu Federacije u skladu sa mogućnostima, koji su dužni da posebnim propisom uredi vrstu i visinu ovih sredstava, kriterije za korištenje prava, način

realizacije, postupak i uvjete pod kojima se sredstva za održivi povratak dodjeljuju, kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje prava.

I) Oslobođanje od plaćanja priključka na infrastrukturne mreže (voda, električna energija, gas)

Član 42.

(Oslobođanje od plaćanja priključka na infrastrukturne mreže)

(1) Mogućnost ostvarivanja prava na oslobođanje od plaćanja priključka na infrastrukturne mreže (voda, električna energija, gas), imaju lica iz člana 2. ovog zakona, pod uvjetom da stambeno pitanje rješavaju prvi put i da stambeni objekat posjeduje odgovarajuću saglasnost za priključak na tu infrastrukturnu mrežu od ovlaštenog organa, odnosno pravnog lica.

(2) Lica iz člana 2. ovog zakona, mogu ostvariti pravo da stambeni objekat besplatno priključe na vodovodnu i kanalizacionu mrežu, monofazni priključak (dužine kabla do 50 m) na elektrodistributivnu mrežu i gasovodnu mrežu pod uvjetima iz stava (1) ovog člana.

(3) Troškovi nastali prilikom ostvarivanja prava iz st. (1) i (2) ovog člana idu na teret budžeta kantona..

m) Prednost pri smještaju u penzionerske domove i gerontološke centre

Član 43.

(Smještaj u penzionerske domove i gerontološke centre)

(1) Demobilizirani branioци imaju prednost prilikom smještaja u sve javne ustanove koje se bave smještajem starih i iznemoglih osoba, a čiji je osnivač Federacija, kantoni, gradovi i općine, ukoliko nemaju članova porodice koji su po Porodičnom zakonu Federacije Bosne i Hercegovine, dužni da ih izdržavaju.

(2) Lica iz člana 2. ovog zakona, mogu ostvariti pravo na subvencioniranje troškova smještaja u penzionerske domove i gerontološke centre u visini do 50%.

(3) Sredstva za subvencioniranje, obezbijedit će se u budžetu Federacije, u skladu sa mogućnostima.

n) Osiguranje povoljnijih uslova školovanja

Član 44.

(Školovanje)

Djeca demobiliziranih branilaca, pod uslovom da su ispunili bodovni minimum, odnosno da su zadovoljili na prijemnom ispitu, imaju prednost pri upisu u javne srednjoškolske i visokoškolske ustanove.

Član 45.
(Besplatni udžbenici)

(1) Djeci nezaposlenih demobiliziranih branilaca koji nemaju sredstava za izdržavanje prema podacima Centra za socijalni rad, osigurati će se besplatni udžbenici za vrijeme obaveznog osnovnog školovanja.

(2) Novčana sredstva za potrebe iz stava (1) ovog člana obezbijedit će se iz sredstava Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke predviđenih u budžetu Federacije u skladu sa mogućnostima.

Član 46.
(Sufinansiranje troškova upisa)

(1) Za vrijeme redovnog školovanja na javnim visokoškolskim ustanovama djeca nezaposlenih demobilisanih branilaca, koji nemaju sredstava za izdržavanje prema podacima Centra za socijalni rad, mogu ostvariti pravo na sufinansiranje troškova upisa u novu školsku/studijsku godinu, u visini do 50% novčanih sredstava.

(2) Pravo na sufinansiranje troškova upisa mogu ostvariti samo redovni studenti prvog ciklusa studija koji vodi do zvanja završenog dodiplomskog studija i studenti fakulteta na kojima je organizovan integrisani studijski program prvog i drugog ciklusa.

(3) Novčana sredstva za potrebe iz stava (1) ovog člana će se osigurati iz sredstava Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke predviđenih u budžetu Federacije u skladu sa mogućnostima.

Član 47.
(Prednost pri smještaju u studentske domove)

Djeca demobiliziranih branilaca imaju prednost pri dodjeli stipendija i prednost pri smještaju u đačke i studentske domove u skladu sa kriterijima utvrđenim kantonalnim propisima kojima se regulišu ova prava.

o) Pravo na izdavanje identifikacijske kartice

Član 48.
(Identifikacijska kartica)

(1) Lica iz člana 2. i 3. ovog zakona mogu ostvariti pravo na izdavanje identifikacijske kartice demobiliziranog branioca koju izdaje Federalno ministarstvo.

(2) Prilikom ostvarivanja prava iz ovog zakona lica iz čl. 2 i 3 ovog zakona status dokazuju identifikacijskom karticom.

(3) Identifikacijska kartica se izdaje na osnovu podataka iz uspostavljenog Jedinog registra.

Član 49.

Federalno ministarstvo će donijeti propis koji će urediti uslove, način i postupak izdavanja identifikacijske kartice.

Član 50.

Lica iz člana 2. ovog zakona mogu ostvariti pravo na besplatnu pravnu pomoć u kantonima, općinama i gradovima kod nadležnih službi.

Član 51.

**(Javna objava Jedinistvenog registra branilaca i korisnika prava iz oblasti
branilačko-invalidske zaštite)**

(1)Federalno ministarstvo će nakon uspostave Jedinistvenog registra branilaca i korisnika prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite, isti javno objaviti na web stranici Federalnog ministarstva, a najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2)Federalno ministarstvo će u roku od 6 mjeseci učiniti javno dostupnim Jedinistveni registar branilaca u elektronskom obliku, tako što će se iz djela pripadnosti komponentama Armije BiH, HVO-a i MUP-a navesti pripadnost Ministarstvu odbrane/obrane, namjenskoj industriji, civilnoj zaštiti i logističkim bazama, i navesti pripadnost ratnim formacijskim jedinicama brojčanim oznakama jedinica u kojima je bio pripadnik.

III - KAZNE NE ODREDBE

Član 52.

(Kaznene odredbe)

(1) Novčanom kaznom do 50 000.00 KM kazniće se pravno lice, a novčanom kaznom od 20.000.00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u organu uprave, ustanovi ili javnom preduzeću ili drugom pravnom licu, ako:

- a) korisniku suprotno odredbama ovog zakona uskrati ili ograniči prava koja mu pripadaju;
- b) omogući korištenje prava licu kojem ne pripada pravo prema ovom zakonu ili mu ne pripada u tom obimu;
- c) ne omogući ostvarivanje uvida u upravno rješavanje, ne dostavi potrebne podatke, spise i obavještenja na zahtjev nadležnog ministarstva ili inspekcije;.

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 10. 000,00 KM bit će kažnjeno lice iz čl. 2. i 3. koje na osnovu lažne isprave, lažnog svjedočenja ili na bilo koji drugi nedozvoljen način svojim djelovanjem ostvari pravo prema ovom zakonu koje mu ne pripada ili ne izvrši nastale promjene (član 26. stav (3) ovog zakona).

IV-PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 53.

(Primjena odredbi)

U postupku za ostvarivanje prava na osnovu ovog zakona primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99), ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

**Član 54.
(Nadzor)**

Nadzor nad provođenjem ovog zakona vrše federalne i kantonalne inspekcije, svaka u okviru svojih nadležnosti.

**Član 55.
(Primjena Zakona)**

Ovaj zakon stupa na snagu osmi dan od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 01.10.2019. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

NACRTA ZAKONA O PRAVIMA DEMOBILIZIRANIH BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

I-USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, sadržan je u članu III 2.e), Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, broj: 1/94), prema kojima su federalna vlast i kantoni mjerodavni za socijalnu politiku. U ovoj oblasti federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone, a kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone (član III.3.(3) i (4) Ustava Federacije BiH).

Dakle, imajući u vidu citiranu ustavnu odredbu, federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone i druge propise koji su obavezujući na području cijele Federacije, svake od propisanih zajedničkih nadležnosti i bez prethodne saglasnosti kantona.

II- RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zaključkom Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine sa sjednice Predstavničkog doma održane dana 28.02.2019. godine, broj: 01-02-23/19, zadužuje se Vlada Federacije Bosne i Hercegovine da zajedno sa predstavnicima Koordinacije boraca i Kampa boraca, zajedno sa Odborom za boračka pitanja i invalidska pitanja Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, usaglase Prijedlog zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, te isti uputi u parlamentarnu proceduru.

Odredbama Nacrta zakona je propisano da demobilizirani branioци i članovi njihovih porodica pod uslovima utvrđenim ovim zakonom mogu ostvariti 16 određenih prava, a između ostalih i pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu.

Osim navedenog propisana je i javna objava jedinstvenog registra branilaca i korisnika prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite na web stranici Federalnog ministarstva.

III-OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI ZAKONA

Članom 1. propisano je da se ovim zakonom uređuju prava, uslovi i postupak za ostvarivanje prava demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.

Članom 2. date su definicije ko se smatra demobiliziranim braniocem, demobiliziranim braniocem maloljetnim dobrovoljcem. Ovdje je definisan pojam dobrovoljca s namjerom da se naglasi učešće u odbrani osoba koje nisu bile vojni obveznici (bilo da su maloljetni ili da su bili u godinama kad više nisu bili vojni obveznici), a dali su značajan doprinos u odbrani R BiH samim tim što su se kao takvi stavili u funkciju odbrane.

Članom 3. propisano je ko se smatra članom porodice demobiliziranog branioca. U odnosu na Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica ovdje je data uža definicija koja podrazumijeva roditelje, bračnog partnera i djecu koja žive u zajedničkom domaćinstvu sa demobiliziranim braniocem.

Članom 4. propisani su prava koja mogu ostvariti demobilizirani branioци i članova njihovih porodica pod uslovima utvrđenim ovim zakonom (16 prava).

Članom 5. ovim članom demobiliziranim braniocima i članovima njihovih porodica daje se status osiguranika, a prava će ostvarivati po Zakonu o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH”, br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18).

Članom 6. propisano je ostvarivanje prava demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica po već postojećoj normativi za povratnike u entitet i Brčko Distrikt.

Članom 7. propisano je da su nezaposleni demobilizirani branioци i članovi njihove porodice oslobođeni plaćanja ličnog učešća u troškovima korištenja zdravstvene zaštite.

Članom 8. do 13. propisano je ostvarivanje pojedinačnih prava iz zdravstvenog osiguranja, jer su status osiguranika dobili u članu 5. ovog zakona.

Članom 14. i 15. propisana je prednost demobiliziranih branilaca prilikom zapošljavanja. Uz ovaj član propisane su najstrožije kaznene odredbe, a sve sa ciljem obezbjeđivanja provođenja ovog prava, jer je i dosadašnja praksa pokazala da su nadležni nastojali na svaki mogući način zaobići ovu odredbu. Prema stavu 4. ovog člana nadležni su dužni uskladiti svoje akte kojima regulišu zapošljavanje sa ovim Zakonom u cilju obezbjeđivanja prednosti pri zapošljavanju demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica. Obzirom da se radi o prednosti pod jednakim uslovima, podzakonskim aktom će biti neophodno utvrditi koji su to zajednički uslovi koje kandidati trebaju da ispune da bi se moglo realizovati predviđeno pravo.

Članom 16. i 17. propisano je da članovi porodice umrlog demobiliziranog branioca sa kojima je živio u zajedničkom domaćinstvu u vrijeme smrti mogu ostvariti pravo na troškove dženaze/sahrane u visini neto plaće zaposlenih u Federaciji iz prethodne godine, ukoliko to pravo nisu ostvarili prema drugom propisu, kao i da će se sredstava obezbijediti iz sredstava budžeta kantona u skladu sa mogućnostima kao i postupak ostvarivanja prava na troškove sahrane/dženaze za demobilizirane branioce koji žive u drugom entitetu i u Brčko Distriktu BiH.

Članom 18. definisan je pojam prava kojeg demobilizirani branioци mogu ostvariti po ovom zakonu.

Članom 19. propisani su uslovi za ostvarivanje prava iz člana 18. ovog zakona.

Članom 20. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je preuzela ovim zakonom obavezu da materijalno minimalno zbrine demobilizirane branioce bez ikakvih primanja sa 57 godine i više, a sugerišemo kantonima da ovaj vid materijalne zaštite uredе za demobilizirane branioce ispod 57 godine pod istim uslovima, kako bi se obezbijedila ujednačenost rješavanja ovog prava.

Članom 21. propisan je uslov kao dokaz prilikom ostvarivanja prava na novčanu egzistencijalnu naknadu i obaveza ministarstva da donese propis o načinu, uslovima i dokumentaciji potrebnoj za ostvarivanje prava iz člana 18. ovog zakona.

Članom 22. propisan je način utvrđivanja iznosa novčane egzistencijalne naknade.

Članom 23. do 30. propisan je postupak ostvarivanja prava na novčanu egzistencijalnu naknadu.

Članom 30. propisano je da ostvarivanje prava na prijevremeno povoljnije penzionisanje demobilizirani branilac ostvaruje po postojećoj normativi koja reguliše ovu oblast.

Članom 31. propisano je pravo demobiliziranog branioca koji je u radnom odnosu na uvećanje plaćenog godišnjeg odmora po osnovu učešća u Oružanim snagama.

Članom 32. do 35. propisano je pravo na pomoć u rješavanju stambenog pitanja.

Članom 35. propisano je da demobilizirani branioци mogu ostvariti pravo na oslobađanje troškova plaćanja naknade za pogodnosti za izgradnju porodične stambene zgrade.

Članom 36. propisan je postupak ostvarivanja prava iz člana 35. ovog zakona.

Članom 37. propisano je subvencioniranje naknada za dodijeljeno građevinsko zemljište i nakande za uređenja građevinskog zemljišta.

Članom 38. propisan je rok općinama za donošenje propisa za ostvarivanje prava iz čl. 35., 36. i 37. ovog zakona.

Članom 39. do 42. propisani su uslovi za dodjelu način obezbjeđenja sredstava za održivi povratak.

Članom 42. propisano je pravo na besplatni priključak na infrastrukturnu mrežu.

Članom 43. propisano je pravo na prednost prilikom smještaja u penzionerske i gerontološke centre.

Članom 44. do 48. propisane su pogodnosti za porodice demobiliziranih branilaca u srednjoškolskom i visokoškolskom obrazovanju i prednost pri smještaju u studenteske

domove. Ovim odredbama se ujednačavaju prava djece demobiliziranih branilaca u sistemu obrazovanja, jer su do sada postojala različita rješenja po kantonima.

Članom 48. propisana je mogućnost ostvarivanja prava na izdavanje identifikacijske kartice demobiliziranog branioca kao jedinog načina legitimisanja i članova njegove porodice, a na osnovu podataka iz uspostavljenog Jedininstvenog registra.

Članom 49. propisana je obaveza federalnog ministarstva da donese propis kojim će urediti uslove, način i postupak izdavanja identifikacijske kartice.

Članom 50. propisani je besplatna pravna pomoć na nivou kantona i opština.

Članom 51. propisana je javna objava Jedininstvenog registra branilaca.

Članom 52. propisane su kaznene odredbe. U Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica koji je stavljen van snage i u Zakonu o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine FBiH“, broj: 33/04, 56/05, 70/07 i 9/10) nisu propisivane kaznene odredbe. U ovom Zakonu propisivanje kaznenih odredbi u najstrožijoj formi nastoji se osigurati primjena propisa. Dosadašnja praksa je predviđala propisivanje prava ali bez kaznenih odredbi. To je bilo ostavljeno na volju odgovornih lica. Sada sistemom kontrole putem inspekcije ministarstva i podnošenjem prekršajnih prijava sudovima za prekršaje omogućuje se kažnjavanje za neizvršavanje propisanih obaveza.

Članom 53. propisano je da se u postupku za ostvarivanje prava na osnovu ovog zakona primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Članom 54. propisano je da nadzor nad provođenjem ovog zakona vrše federalne i kantonalne inspekcije, svaka u okviru svoje nadležnosti.

Članom 55. propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmi dan od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjivat će se od 01.10.2019. godine.

IV.FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU OVOG ZAKONA

Zakon o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica propisuje ostvarivanje prava na tri nivoa vlasti (općina, grad, kanton, Federacija).

Za provođenje ovog Zakona neophodna su finansijska sredstva u iznosu od 50.000.000,00 KM na godišnjem nivou.

Analizom stanja demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica kroz sistemske evidencije Zavoda za zapošljavanje, PIO/MIO, IDEEA i evidencija sa kojima raspolaže ministarstvo utvrđeno je da bi pravo po ovom zakonu moglo ostvariti cca 20.000 demobiliziranih branilaca koji se nalaze u stanju potrebe. Obzirom da je zakonom propisano da jedan mjesec ušešća u OS iznosi 5 KM, a prosječna mjesečna novčana naknada bi bila cca 200 KM (12x) pomnožena sa brojem potencijalnih korisnika, što dovodi do izračuna potrebnih finansijskih sredstava na godišnjem nivou.

Početak primjene Zakona predviđen od 01.10.2019. godine pa je u skladu s tim za četvrti kvartal 2019. godine neophodno je Rebalansom Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2019. godinu osigurati sredstva u iznosu od 12.500.000,00 KM.

Prava koja su predviđena da se finansiraju na kantonalnom nivou, u većem broju kantona su obuhvaćena Zakonima o dopunskim pravima i sredstva za realizaciju istih redovno se planiraju kantonalnim budžetima.

Na općinskom i gradskom nivou su predviđena subvencioniranja prava demobiliziranih branilaca predviđena ovim Zakonom, a troškove subvencioniranja će snositi kantoni. I ova prava su uglavnom obuhvaćena kantonalnim zakonima o dopunskim pravima.